

**UNIVERSITATEA “ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
DOMENIUL DE DOCTORAT CONTABILITATE**

TEZĂ DE DOCTORAT

DOMENIUL CONTABILITATE

**CONSTRUIREA PROFILULUI ROBOT
AL VIITORULUI PROFESIONIST CONTABIL
BAZAT PE ABILITĂȚI ȘI COMPETENȚE
DIGITALE**

REZUMAT

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
Prof. Univ. Dr. Marian SOCOLIUC

DOCTORAND:
Maria GHERMAN (BURSUC)

SUCEAVA, 2024

**UNIVERSITATEA “ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
DOMENIUL DE DOCTORAT CONTABILITATE**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

DOMENIUL CONTABILITATE

CONSTRUIREA PROFILULUI ROBOT AL VIITORULUI PROFESIONIST CONTABIL BAZAT PE ABILITĂȚI ȘI COMPETENȚE DIGITALE

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
Prof. Univ. Dr. Marian SOCOLIUC

DOCTORAND:
Maria GHERMAN (BURSUC)

SUCEAVA, 2024

UNIVERSITATEA “ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
DOMENIUL DE DOCTORAT CONTABILITATE

Vă facem cunoscut că în data de 23.09.2024, ora 16:00, în sala Senatului, Corpul A, doamna Maria GHERMAN (BURSUC) va susține, în ședință publică, teza de doctorat cu tema *”Construirea profilului robot al viitorului profesionist contabil bazat pe abilități și competențe digitale”*, în vederea obținerii titlului de doctor în domeniul Contabilitate.

Comisia de analiză și sinteză are următoarea componență:

Președinte

Lector univ. dr. habil **Marius – Sorin CIUBOTARIU**

Universitatea ”Ștefan cel Mare” din Suceava

Conducător științific

Prof. univ. dr. **Marian SOCOLIUC**

Universitatea ”Ștefan cel Mare” din Suceava

Referenți

Prof. univ. dr. **Adriana TIRON – TUDOR**

Universitatea ”Babeș- Bolyai” din Cluj-Napoca

Prof. univ. dr. **Bogdan – Ștefan IONESCU**

Academia de Studii Economice din București

Prof. univ. dr. **Veronica GROSU**

Universitatea ”Ștefan cel Mare” din Suceava

Secretar Școala doctorală USV,

Corina DUDUMAN

În acest scop, vă punem la dispoziție rezumatul tezei de doctorat și vă invităm să participați în susținerea publică a tezei. Vă mulțumim!

MOTTO

*” Cel care dorește să devină un adevărat maestru al contabilității
trebuie să se dedice studierii atente și cercetării continue a principiilor și
practicilor acestei arte.”*

(Luca Pacioli)

CUPRINS

CUVINTE-CHEIE

CUPRINSUL TEZEI DE DOCTORAT

INTRODUCERE

PREZENTAREA SINTEICĂ A CAPITOLELOR TEZEI DE DOCTORAT

**CONCLUZII FINALE, CONTRIBUȚII PROPRII, LIMITE ȘI DIRECȚII VIITOARE
ALE CERCETĂRII**

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

CUVINTE CHEIE

Ținând cont de tema tezei de doctorat „Construirea profilului robot al viitorului profesionist contabil bazat pe abilități și competențe digitale”, **cuvintele cheie utilizate** sunt următoarele: *rolul contabilului, istoria profesiei contabile, istoria organismelor contabile, dezvoltare profesională contabilă, istoria contabilității, literatură contabilă, profesie contabilă, educație contabilă, teorii contabile, digitalizare, sistem de educație, contabilitate creativă, softuri contabile, tehnologii, chestionar, analiză bibliometrică, VOSviewer, evidențe contabile, econometrie, abilități și competențe digitale, profil robot, globalizare, Standarde Internaționale de Raportare Financiară, dezvoltare, moneda digitală, inteligența artificială, competențe inițiale, formare continuă, obiective educaționale, inovație, criptomonede, curriculum, rețea blockchain, instrumente financiare, cercetare, revoluție digitală, operații comerciale, agenda UE 2030.*

CUPRINSUL TEZEI DE DOCTORAT

LISTA TABELELOR ȘI FIGURILOR

CUVINTE CHEIE

ABREVIERI

INTRODUCERE

SCOP, OBIECTIVE ȘI IPOTEZE DE CERCETARE

ACTUALITATEA, MOTIVAȚIA ȘI RELEVANȚA CERCETĂRII

METODOLOGIA CERCETĂRII

CAPITOLUL 1. CONSIDERAȚII PRIVIND EVOLUȚIA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL DIN DOMENIUL CONTABILITATE LA NIVEL INTERNAȚIONAL, EUROPEAN ȘI NAȚIONAL

- 1.1. Evoluția sistemului educațional domeniul contabilitate la nivel internațional, european și național
- 1.2. Curriculumul școlar aferent domeniului contabilitate la nivelul învățământului liceal, postliceal și superior în România
- 1.3. Necesitatea dezvoltării competențelor digitale în cadrul programelor de studii - domeniul contabilitate
- 1.4. Perspectivele privind sustenabilitatea sistemului educațional din domeniul contabilitate
- 1.5. Concluzii rezumative

CAPITOLUL 2. REVOLUȚIA DIGITALĂ ȘI PROFESIA CONTABILĂ. EFECTELE APLICĂRII RECOMANDĂRIILOR DIN AGENDA UE 2030 ASUPRA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL

- 2.1. Revizuirea literaturii de specialitate privind efectele revoluției digitale asupra sistemului educațional în domeniul contabilitate și a profesiei contabile
- 2.2. Sistemul educațional, principalul furnizor de profesioniști în domeniul contabilității
- 2.3. Momentele – cheie ale evoluției profesiei contabile
- 2.4. Necesitatea adaptării profesiei contabile la cerințele digitalizării impuse de Agenda 2030
- 2.5. Analiza SWOT privind efectele revoluției digitale asupra profesiei contabile
- 2.6. Concluzii rezumative

CAPITOLUL 3. NECESITATEA MODIFICĂRII CURRICULEI DIN DOMENIUL CONTABILITĂȚII CA URMARE A REGLEMENTĂRII OPERAȚIILOR COMERCIALE CU MONEDE DIGITALE

- 3.1. Reglementarea operațiunilor cu monede digitale și construirea de scenarii contabile
- 3.2. Monitorizarea tranzacțiilor cu monede digitale
- 3.3. Analiza particularităților economice, contabile și fiscale privind operațiunile cu monede digitale
- 3.4. Evaluarea efectelor introducerii criptomonedelor asupra curriculumului școlar și educației contabile pentru elevi și studenți
- 3.5. Concluzii rezumative

CAPITOLUL 4. CERCETAREA STATISTICĂ PRIVIND TESTAREA EXPERTILOR CONTABILI CU PRIVIRE LA NECESITATEA DIGITALIZĂRII PROFESIEI ȘI FORMAREA DE NOI COMPETENȚE ȘI ABILITĂȚI DEZVOLTATE

- 4.1. Introducere
- 4.2. Scopul și Obiectivele cercetării
- 4.3. Revizuirea literaturii de specialitate și fundamentarea ipotezelor de lucru
- 4.4. Metodologia cercetării
- 4.5. Analiza rezultatelor
- 4.6. Analiza statistică a chestionarelor cu privire la necesitatea digitalizării profesiei și formarea de noi competențe și abilități dezvoltate

4.7. Concluzii rezumative

**CONCLUZII FINALE, CONTRIBUȚII PROPRII, LIMITE ȘI DIRECȚII VIITOARE
DE CERCETARE**

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Cărți

Articole științifice și publicații

Legislație

Teze de doctorat și masterat

Alte surse

ANEXE

Anexa 1 - Rezultate obținute chestionar nr. 1.

Anexa 2 - Rezultate obținute chestionar nr. 2.

Anexe 3 - Autocorelații chestionar nr. 2.

INTRODUCERE

În contextul actual al superspecializării profesiei contabile prin intermediul aderenței la standardele internaționale de raportare financiară (IFRS) și al accentuării fenomenului de digitalizare a afacerilor, profesionistul contabil este supus unor presiuni de optimizare a activității sale, venite atât din partea mediului concurențial extrem de puternic, profesia contabilă din România fiind una de vârf cu peste 10.000 de profesioniști înscriși în registrele organismelor profesionale, cât și datorită cerințelor tot mai extinse și mai complexe a beneficiarilor de servicii de contabilitate, adaptate noilor realități de afaceri.

Astfel, pentru a putea să răspundă, într-o manieră optimă tuturor acestor cerințe, profesioniștii contabili trebuie să-și îmbunătățească nivelul competențelor deținute, prin adăugarea la cele profesionale pe care le posedă deja și a competențelor digitale. În acest context se înscrie și cercetarea de față, menită să identifice modalitățile efective de optimizare a activității profesioniștilor contabili prin utilizarea unor noi tehnici oferite de progresul tehnologic și anume prin utilizarea tehnologiilor TIC și aderența la digitalizare.

Scop, obiective și ipoteze de cercetare

Prin raportare la contextul descris anterior, scopul cercetării de față este reprezentat de identificarea percepției profesioniștilor contabili privind profilul contabilului viitorului bazat pe abilități și competențe digitale.

Pentru realizarea scopului dedus cercetării, metodologia cercetării este una complexă, care integrează trei dimensiuni principale și anume: dimensiunea teoretică, bibliometrică și de cercetare cantitativă cu privire la identificarea abilităților și competențelor digitale pe care trebuie să le dețină profesionistul contabil în era digitală.

Pentru realizarea scopului cercetării, lucrarea a fost structurată pe patru capitole distincte, fiecărui capitol fiindu-i stabilit un obiectiv general și respectiv obiective specifice adiacente.

Astfel, *Obiectivul general primului capitol* intitulat *”Evoluția sistemului educațional din domeniul contabilitate la nivel internațional, european și național”* este reprezentat de o trecere în revistă a situației actuale a învățământului din domeniul Contabilitate din țările emergente, cu accent pe evaluarea nivelului de performanța sau de nonperformanță înregistrată la nivelul sistemului de educație din aceste țări.

Obiectivul general al celui de-al doilea capitol intitulat *”Revoluția digitală și profesia contabilă. Efectele aplicării recomandărilor din Agenda UE 2030 asupra sistemului educațional”* vizează analiza impactului revoluției digitale asupra profesiei contabile și a sistemului educațional din domeniul Contabilitate, concentrându-ne în special pe modalitatea de aplicare a recomandărilor oferite de Agenda UE 2030 și pe nivelul de influență manifestat asupra evoluției acestui domeniu.

Obiectivul general celui de-al treilea capitol intitulat *”Necesitatea modificării curriculei din domeniul contabilității ca urmare a reglementării operațiilor comerciale cu monede digitale”* rezidă din identificarea măsurii în care este necesară modificarea curriculumului din domeniul Contabilitate ca urmare a reglementării operațiilor comerciale cu monede digitale.

Obiectivul general celui de-al patrulea capitol, intitulat *„Cercetarea statistică privind testarea experților contabili cu privire la necesitatea digitalizării profesiei și formarea de noi competențe și abilități dezvoltate”*, este reprezentat de identificarea factorilor care influențează percepția asupra necesității digitalizării în profesie și pe cei ai optimizării eficacității curriculei în formarea competențelor digitale.

Cercetarea statistică propune spre testare și următoarele ipoteze de lucru:

Ipoteza 1: Competențele TIC influențează pozitiv dezvoltarea noilor competențe și adaptabilități ale profesioniștilor contabili în contextul digitalizării.

Ipoteza 2: Disponibilitatea profesioniștilor contabili de a-și însuși noi cunoștințe contabile, fiscale și juridice actualizate influențează pozitiv adaptarea lor la digitalizare.

Ipoteza 3: Implementarea proceselor de digitalizare în profesia contabilă este esențială pentru a răspunde cerințelor și provocărilor unei economii digitalizate.

Ipoteza 4: Tranziția către contabilitatea digitalizată îmbunătățește procedurile contabile și necesită dezvoltarea de noi competențe tehnice pentru profesioniștii contabili.

Ipoteza 5: Raționamentul profesional și calitatea deciziilor contabile este influențat în mod pozitiv procesul digitalizării.

Ipoteza 6: Flexibilitatea sistemului educațional la schimbările impuse de revoluția digitală influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.

Ipoteza 7: Inserția pe piața muncii a absolvenților influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.

Ipoteza 8: Cunoștințele contabile influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.

Ipoteza 9: Preocuparea pentru trasabilitatea criminalității economice și a fraudelor influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.

Ipoteza 10: Pregătirea continuă a profesioniștilor influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.

Ipoteza 11: Integrarea tehnologiilor inteligente în contabilitate influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.

Ipoteza 12: Securitatea cibernetică a datelor contabile influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.

Actualitatea, motivația și relevanța cercetării

În lumea contemporană, digitalizarea a devenit o necesitate imperativă în multe domenii profesionale, inclusiv contabilitatea. Astfel, această transformare digitală, care afectează toate sectoarele economico-sociale, impune o reconsiderare profundă a modului în care profesioniștii contabili interacționează cu tehnologia și gestionează informațiile financiare. Prin urmare, înțelegerea impactului digitalizării asupra contabilității devine deosebit de importantă pentru adaptarea la noile realități tehnologice, dar și pentru menținerea relevanței și competitivității profesionale.

Pe fondul acestor schimbări, se profilează necesitatea unei reevaluări continue a competențelor profesionale. Totodată, revoluția digitală a remodelat peisajul profesional prin introducerea de noi tehnologii, precum inteligența artificială, automatizarea proceselor și blockchain, care promet eficientizarea activităților contabile și o precizie și o securitate îmbunătățite în gestionarea datelor. Cu alte cuvinte, aceste tehnologii simplifică procesele tradiționale și deschid calea către noi modalități de analiză și interpretare a informațiilor financiare, sporind capacitatea de răspuns în fața provocărilor din mediul economic.

Considerăm că profesioniștii contabili sunt acum în fața unei duble provocări: pe de o parte, trebuie să îmbrățișeze noile tehnologii, iar pe de altă parte, să se asigure că educația și formarea profesională pe care o primesc răspund eficient noilor cerințe ale pieței. De aceea, analiza percepțiilor acestora asupra necesității digitalizării și a pregătirii pentru aceasta este esențială. Înțelegerea efectelor și a măsurii în care tehnologiile digitale sunt integrate în curriculele educaționale, a modului în care acestea sunt percepute de profesioniști, vor contribui la adaptarea și îmbunătățirea proceselor de formare profesională.

Prin urmare, motivația principală a acestui studiu rezidă din necesitatea înțelegerii profunde a modului în care digitalizarea influențează profesia contabilă și din dorința de a identifica și propune soluții practice pentru integrarea noilor tehnologii în practica contabilă zilnică. Relevanța cercetării este amplificată de nevoia urgentă de a pregăti profesioniștii contabili pentru o lume digitalizată, asigurând astfel succesul și relevanța continuă a acestei profesii, într-un mediu economic din ce în ce mai complex și în continuă evoluție.

Metodologia cercetării

Pentru a atinge obiectivele lucrării, am adoptat o abordare metodologică structurată și multi-dimensională, asigurând o înțelegere cuprinzătoare a fenomenelor studiate. În continuare vom detalia fiecare etapă a metodologiei aplicate, subliniind modul în care fiecare componentă a demersului metodologic contribuie la atingerea scopului și a obiectivelor cercetării.

În primă etapă, am definit precis problema de cercetare, stabilind un cadru clar pentru investigație. Acest proces a inclus formularea întrebărilor de cercetare și specificarea ipotezelor care urmează a fi testate, având la bază nevoia de a înțelege impactul digitalizării asupra profesiei contabile.

Următoarea etapă a presupus realizarea unei analize a literaturii de specialitate. Această analiză a avut scopul de a identifica cercetările anterioare pe tema digitalizării în contabilitate și de a oferi un cadru teoretic solid pentru studiul nostru. Astfel, cu ajutorul unei analize bibliometrice am examinat itemi de cercetare precum: educația contabilă, digitalizarea proceselor contabile și impactul noilor tehnologii asupra profesiei. În plus, această etapă ne-a permis identificarea unor lacune în literatura de specialitate pe care cercetarea noastră și-a propus să le acopere.

Alegerea modelului de cercetare a fost realizată pe baza unor întrebări de cercetare și a cerințelor specifice ale studiului nostru. S-a optat pentru un model de cercetare cantitativ, considerând că acesta este cel mai adecvat pentru tipul de date colectate și pentru metodele de cercetare aplicate. Modelul selectat ne-a permis să cuantificăm influențele multiple ale variabilelor independente asupra percepțiilor și competențelor profesioniștilor contabili.

Pentru colectarea datelor, am utilizat chestionarul, ca principal instrument de cercetare. Astfel, am creat și aplicat două chestionare diferite, concepute pentru a obține informații despre percepțiile profesioniștilor contabili cu privire la necesitatea digitalizării în profesia contabilă, precum și cu privire la factorii care contribuie la eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale ale profesioniștilor. Eșantionul de cercetare a fost selectat având în vedere criteriile de includere și excludere bazate în principal pe cunoștințele în domeniul financiar-contabil ale respondenților. Un total de 825 de respondenți au participat la cele două chestionare.

După colectarea datelor, s-a utilizat programul statistic SPSS pentru prelucrarea și analiza acestora. Procesul a inclus "curățarea" și validarea datelor, crearea indicatorilor agregați pentru variabilele utilizate și dezvoltarea modelelor econometrice. În ultima etapă, s-au interpretat rezultatele obținute, și s-a realizat o cuplare a rezultatelor noastre cu rezultatelor altor studii din literatura de specialitate. Aceasta a implicat compararea rezultatelor noastre cu alte studii similare, ceea ce a permis formularea concluziilor și identificarea direcțiilor viitoare de cercetare.

Așadar, putem afirma că cercetarea științifică realizată este fundamentală, descriptivă, corelativă și observațională, bazată pe raționament profesional, ce folosește diverse metode, cum ar fi: documentarea, observația, analiza, sinteza, comparația, și raționamentul.

Cadrul metodologic este construit pe trei componente distincte, astfel:

- *Cercetarea teoretică pentru care am utilizat ca metode de cercetare* documentarea, analiza critică, sinteza și comparația. Prin aceste metode, s-a realizat o analiză detaliată a literaturii de specialitate pentru a stabili baza teoretică a studiului.

- *Cercetarea bibliometrică pentru care am utilizat ca metode de cercetare* documentarea, analiza bibliometrică, sinteza și raționamentul deductiv. Instrumentele principale de lucru au fost reprezentate de programul office Microsoft Excel și de softul bibliometric VoSviewer. Cercetarea bibliometrică s-a realizat în baza informațiilor și datelor culese prin intermediul platformei Web of Science (WOS), utilizând hărți relaționale pentru a prezenta datele. Concluziile au fost determinate pe bază de raționament deductiv, iar rezultatele cercetării au fost prezentate sintetic și analitic.

- *Cercetarea statistică*, pentru care am utilizat ca metode de cercetare analiza datelor, modelarea econometrică, statistica descriptivă și inferențială. Pentru analiza datelor colectate prin chestionare, am folosit softul statistis SPSS, un software de statistică care a permis curățarea și validarea datelor, precum și dezvoltarea unor modele econometrice. Aceste modele ne-au ajutat să testăm ipotezele formulate și să evaluăm relațiile dintre variabilele studiate.

PREZENTAREA SINTETICĂ A CAPITOLELOR TEZEI DE DOCTORAT

Lucrarea științifică cu titlul *Construirea profilului robot al viitorului profesionist contabil bazat pe abilități și competențe digitale*, este structurată în 4 capitole tratate din punct de vedere teoretic și empiric. În ceea ce privește partea teoretică a lucrării, primele trei capitole au fost pilonii ce ne-au susținut în conturarea și fundamentarea obiectivelor amintite mai sus, oferind o bază solidă de cunoștințe și diverse perspective. Astfel, *primul capitol* a fost dedicat evoluției sistemului educațional în domeniul contabilității la nivel național, european și internațional. Această secțiune a explorat dezvoltările istorice și contemporane ale educației contabile, evidențiind adaptările necesare pentru a răspunde schimbărilor rapide din mediul tehnologic și economic. De asemenea, analiza sistemelor educaționale din diverse țări a subliniat importanța integrării competențelor digitale în curriculum, demonstrând modul în care programele de studii pot fi optimizate pentru a pregăti studenții pentru cerințele pieței muncii moderne. Această revizuire a literaturii a fost esențială pentru formularea și îndeplinirea obiectivelor legate de evaluarea eficacității curriculumului educațional actual și de identificarea competențelor digitale necesare. *Capitolul 2* a examinat revoluția digitală și impactul său asupra profesiei contabile. Printr-o analiză SWOT detaliată, această secțiune a identificat punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările asociate digitalizării în contabilitate. Studiile analizate au arătat că digitalizarea nu este o tendință trecătoare, ci o transformare profundă care redefinește rolul contabilului. De asemenea, acest capitol a evidențiat diversele influențe care modelează percepțiile profesioniștilor contabili asupra necesității digitalizării, de la cultura organizațională la presiunea competitivă și reglementările industriei. Aceste perspective au fost fundamentale pentru formularea și îndeplinirea primului obiectiv al cercetării, care se concentrează pe identificarea și analiza factorilor determinanți ai percepției necesității digitalizării. *În cel de-al 3-lea capitol* s-a abordat necesitatea modificării curriculei contabile pentru a reflecta noile reglementări și inovații tehnologice, cum ar fi monedele digitale. Această secțiune a subliniat importanța unei educații contabile adaptate la realitățile tehnologice contemporane, evidențiind necesitatea formării unor competențe specifice în domeniul digitalizării. Analiza literaturii privind integrarea acestor tehnologii în curriculum a oferit o bază pentru evaluarea eficacității programelor educaționale și pentru identificarea modalităților de îmbunătățire. Așadar, acest capitol a fost esențial pentru formularea obiectivului de evaluare a eficacității curriculumului educațional actual. *Capitolul 4* are caracter aplicativ în care sunt dezvoltate modelele econometrice de analiză a cercetării statistice privind testarea experților contabili cu privire la necesitatea digitalizării profesiei și formarea de noi competențe și abilități dezvoltate.

CAPITOLUL 1. CONSIDERAȚII PRIVIND EVOLUȚIA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL DIN DOMENIUL CONTABILITATE LA NIVEL INTERNAȚIONAL, EUROPEAN ȘI NAȚIONAL

Sub aspectul evoluției sistemului educațional din domeniul Contabilitate, considerăm că aceasta a fost influențată de schimbările economice, tehnologice și de reglementare.

În acest context, obiectivul acestui capitol este reprezentat de o analiză exploratorie a

situației actuale a învățământului în domeniul Contabilitate cu accent pe evaluarea nivelului de performanță sau de nonperformanță înregistrată la nivelul sistemului de educație din aceste țări. Îndeplinirea acestui obiectiv este realizată prin intermediul următoarelor obiective secundare: obiectivul 1: identificarea principalilor factori determinanți înregistrați în evoluția sistemului educațional de contabilitate la nivel internațional, european și național; obiectivul 2: analiza curriculumului școlar aferent domeniului contabil la nivelul învățământului liceal, postliceal și superior; obiectivul 3: evaluarea nevoii de dezvoltare a competențelor digitale în cadrul programelor de studii din domeniul Contabilitate, ca urmare a analizării curriculumului școlar; obiectivul 4: evaluarea sustenabilității sistemului educațional din domeniul Contabilitate, în contextul revoluției digitale.

Pentru a oferi o garanție în vederea respectării de către profesioniștii în contabilitate din toată lumea a unui standard minim, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Educație Contabilă (IAESB) al Federației Internaționale a Contabililor (IFAC) a elaborat un set de opt Standarde Internaționale de Educație (IES) dedicate formării specialiștilor contabili.

Standardele Internaționale de Educație (IES)

Standard	Descriere
IES 1	stabilește criteriile de admitere în programele de formare și dezvoltare profesională inițială (IPD) în domeniul contabilității;
IES 2	oferă detalii despre conținutul acestor programe, enumerând modulele sau subiectele ce ar trebui să fie predate, inclusiv contabilitate și raportare financiară, contabilitate și control de gestiune, guvernanta corporativă, audit și asigurare, fiscalitate, drept și piețe financiare;
IES 3	se concentrează pe dezvoltarea competențelor profesionale, accentuând învățarea orientată către studenți, încurajând dezvoltarea competențelor intelectuale, personale, interpersonale și de comunicare, tehnice și financiare și abilităților organizaționale și de afaceri;
IES 4	experții contabili stagiați sunt instruiți să își însușească principii precum etica, interesul public, responsabilitatea, raportarea și independența, competențe fundamentate pe norme sociale ce au în vedere ca membrii aspiranți ai profesiei să se alinieze cu standardele organizaționale ale acesteia;
IES 5	solicită dobândirea unei experiențe practice, însă există discrepante în abordarea acestei cerințe între diversele organisme profesionale de contabilitate. De exemplu, legislația anumitor țări permite accesul la profesie fără a impune obligativitatea unei experiențe practice prealabile;
IES 6	accentuează evaluarea competențelor profesionale;
IES 7	se referă la necesitatea formării continue în domeniul contabilității;
IES 8	stabilește cerințele specifice pentru profesioniștii din domeniul auditului.

Sursa: Prelucarea autorului după Helliar, C. (2013)

În conformitate cu cele 8 IES prezentate în tabelul de mai sus, putem aprecia faptul că domeniul contabilității se extinde dincolo de simpla acumulare a cunoștințelor tehnice. În mod esențial, se identifică dezvoltarea, învățarea și implementarea unui spectru complex de competențe, abilități, atitudini prin care se reflectă diversitatea necesară pentru a exercita profesia la un nivel în concordanță cu așteptările. Astfel, un program educațional adecvat trebuie să integreze aspectele menționate considerate esențiale, prin intermediul lor asigurând formarea echilibrată a viitorilor profesioniști contabili conform cerințelor impuse de IES.

La nivelul UE a fost concepută Clasificarea europeană a aptitudinilor/ competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO). Astfel a fost creat standardul International Standard Classification of Occupations (ISCO), a cărui cea mai recentă versiune este ISCO08, publicată în anul 2008, a cărui principiu de funcționare este bazat pe un sistem taxonomic. Acest standard are aplicabilitate la nivelul tuturor țărilor europene, și nu numai.

Clasificarea europeană a aptitudinilor/ competențelor, calificărilor și ocupațiilor

Tipul conceptului ESCO	ESCO din domeniul contabilității	Sarcini
Ocupații	<ul style="list-style-type: none"> - Contabil; - Auditor; - Contabil autorizat; - Contabil autorizat; - Controlor financiar; - Administrator de insolvență; - Contabil de gestiune; - Contabil fiscal; <p>Unele ocupații conexe clasificate în altă parte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manager financiar; - Asistent contabil; - Contabil. 	<p>(a) consilierea, planificarea și instalarea politicilor și sistemelor bugetare, de control al conturilor și a altor politici și sisteme contabile;</p> <p>(b) pregătirea și certificarea situațiilor financiare pentru a fi prezentate conducerii, acționarilor și organismelor statutare sau de altă natură;</p> <p>(c) pregătirea declarațiilor fiscale, consilierea cu privire la problemele fiscale și contestarea cererilor contestate în fața funcționarilor fiscali;</p> <p>(d) pregătirea sau raportarea privind previziunile și bugetele de profit;</p> <p>(e) efectuarea de investigații financiare în chestiuni cum ar fi suspiciunile de fraudă, insolvență și faliment.</p> <p>(f) auditarea conturilor și a înregistrărilor contabile;</p> <p>(g) efectuarea de investigații și consilierea conducerii cu privire la aspectele financiare ale productivității, deținerilor de acțiuni, vânzărilor, produselor noi etc;</p> <p>(h) conceperea și controlul sistemelor de determinare a costului unitar al produselor și serviciilor.</p>
Abilități	- Cunoștințe	<p>(a) afaceri, administrație și drept;</p> <p>(b) tehnologii ale informației și comunicațiilor (tic);</p> <p>(c) științe naturale, matematică și statistică;</p> <p>(d) științe sociale, jurnalism și știința informării</p>
	-Competențe și cunoștințe lingvistice	<p>(a) limbi clasice;</p> <p>(b) limbi străine.</p>
	- Competențe	<p>(a) competențe manageriale</p> <p>(b) competențe în materie de informații</p> <p>(c) comunicare, colaborare și creativitate</p> <p>(d) utilizează calculatorul</p>
	-Competențe transversale	<p>(a) aptitudini și competențe de autoconducere;</p> <p>(b) aptitudini și competențe fizice și manuale;</p> <p>(c) aptitudini și competențe sociale și de comunicare;</p> <p>(d) competențe și aptitudini de bază;</p> <p>(e) competențe și aptitudini de gândire;</p> <p>(f) competențe și aptitudini legate de viață</p>
Calificări	Calificările sunt rezultatul formal al unui proces de evaluare și de validare, care este obținut atunci când un organism competent stabilește că o persoană a obținut rezultate ca urmare a învățării la anumite standarde.	

Sursa: Elaborare autor după Comisia Europeană: <https://esco.ec.europa.eu/ro>

Implementarea unui astfel de sistem de competențe ESCO în domeniul contabilității poate contribui semnificativ la creșterea șanselor de angajare, deoarece acesta standardizează și clasifică abilitățile, competențele, calificările și ocupațiile, aliniind cerințele pieței muncii și pregătirea profesională. Pentru a implementa eficient ESCO, este esențială alăturarea competențelor venite din partea angajatorilor cu cele definite în acest cadru și totodată ajustarea curriculumului universitar și asigurarea unei formări continue a cadrelor didactice. Acest proces are în vedere și actualizarea metodelor de evaluare pentru a realiza cuantificarea competențelor conform standardelor ESCO, dorindu-se astfel colaborarea strânsă cu angajatorii pentru a asigura relevanța pregătirii, precum și promovarea certificatelor ESCO obținute de absolvenți. Beneficiile create de implementarea ESCO aduc în discuție o mai bună aliniere între educație și cerințele impuse de piața muncii, recunoașterea la nivel european a competențelor și creșterea ratei de angajare a absolvenților. Acestea fiind spuse, ESCO poate grăbi și eficientiza inserția profesională.

„Cum ar trebui să evolueze educația contabilă pentru a satisface mai bine nevoile societății?” este o întrebare fundamentală pentru educatorii contabili. De aceea este necesar nu doar să urmărim deseori dezvoltarea propriului nostru sistem de educație contabilă, ci și să sistemele similare altor țări pentru a obține perspective de referință. Asistăm la o accelerare fără precedent a evoluției mediului de afaceri, în special în ceea ce privește globalizarea, liberalizarea pieței și difuzarea noilor tehnologii. Aceasta are ca rezultat o presiune constantă asupra instituțiilor de învățământ superior, astfel încât acestea să țină cont de noile constrângeri și să se adapteze constant. În același mod ca și alte domenii de învățământ, educația contabilă necesită o adaptare constantă la schimbările obiectivelor, instrumentelor și cursurilor. Schimbările create de globalizare, liberalizarea piețelor și difuzarea noilor tehnologii necesită extinderea atât a cunoștințelor, cât și a competențelor profesioniștilor contabili pentru a răspunde nevoilor profesiei într-un mediu volatil. Evoluția rolului și imaginii contabililor este afectată semnificativ de globalizarea economiilor, evoluțiile IT și schimbările din mediul de afaceri. Imaginea și percepțiile contabililor sunt importante pentru a fi înțelese, deoarece atrag oamenii către profesie și pentru că definesc profesia în relație cu alte profesii. O temă notabilă în multe dintre lucrări este importanța contabilității ca disciplină academică și importanța rolului educației contabile în proiectul de profesionalizare a contabilității. Conform AAA (1986), există un decalaj tot mai mare între ceea ce fac contabilii și ceea ce predau educatorii contabili. Prin urmare, educația contabilă necesită o schimbare pentru a satisface nevoile profesiei în expansiune, pe măsură ce se îndreaptă către dobândirea mai largă și deschisă a cunoștințelor diverse. Contabilii trebuie să dobândească, să mențină și să promoveze în mod continuu niveluri mai înalte de competență pentru a satisface cerințele în expansiune și tot mai diverse pe piața serviciilor. Diferența dintre abilitățile așteptate și cele reale ale contabililor a fost identificată ca fiind cauzată de pregătirea insuficientă a studenților. Cursurile universitare nu reușesc pe deplin să pregătească viitorii contabili în mod adecvat pentru a face față mediului global turbulent al viitorului. În consecință, absolvenții altor discipline profită de acest decalaj și se prezintă ca fiind economiști deținând cunoștințele de piață necesare pentru a promova afacerile și a ajuta în procesul decizional al întreprinderilor. În plus, toate companiile se confruntă cu o transformare digitală care le afectează planurile de afaceri și, ca urmare, zonele lor de operare. În același timp, această transformare digitală este vizibilă de-a lungul întregului lanț de valoare adăugată. Contabilitatea se confruntă cu aceeași schimbare dinamică. Există un potențial imens de dezvoltare a contabilității prin intermediul digitalizării și aceasta are mai multe componente: o nouă abordare și înțelegere a contabilității; reducerea costurilor și un profil de post puternic orientat spre IT pentru profesioniștii contabili. Digitalizarea proceselor contabile este prezentă în toate companiile în diferite etape: roboții au înlocuit deja joburile „clasice” de introducere a datelor contabile; procesele contabile sunt optimizate; prelucrarea datelor este integrată; iar calitatea și consecvența datelor sunt asigurate. Mai mult, munca auditorilor într-un mediu digital devine mai eficientă, eficace și dovedește o calitate sporită. Transformarea digitală schimbă constant fluxul de lucru și procesele contabile. Profesia contabilă pune din ce în ce mai puțin accent pe înțelegerea operațiunilor pentru a se implica mai mult în sprijinul managementului și în luarea deciziilor. Pe lângă automatizarea proceselor, tehnologiile digitale vor genera cantități mari de date. Astfel, pentru a contribui la crearea de valoare și sustenabilitatea entităților, contabilii trebuie să-și extindă competențele, în special în analiza datelor, pentru a nu risca să fie înlocuiți de profesioniști din alte domenii. Ca atare, este de așteptat ca în viitor, contabilii să aibă nevoie de un profil mai tehnologic, cu un rol mai activ în sprijinirea managementului și luării deciziilor, necesitând o mai mare stăpânire a competențelor transversale.

CAPITOLUL 2. REVOLUȚIA DIGITALĂ ȘI PROFESIA CONTABILĂ. EFECTELE APLICĂRII RECOMANDĂRIILOR DIN AGENDA UE 2030 ASUPRA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL

Scopul celui de al doilea capitol este de a analiza impactul revoluției digitale asupra profesiei contabile și a sistemului educațional în domeniul contabilității, concentrându-ne în special pe modalitatea de aplicare a recomandărilor oferite de Agenda UE 2030 și pe nivelul de influență manifestat asupra evoluției acestui domeniu. Îndeplinirea scopului este realizată prin intermediul următoarelor obiective: obiectivul 1: revizuirea literaturii de specialitate cu privire la efectele revoluției digitale asupra sistemului educațional și a profesiei contabile, pentru a clarifica implicațiile transformărilor aduse; obiectivul 2: analizarea rolului sistemului educațional în furnizarea de profesioniști calificați în domeniul Contabilitate și a evaluării impulsului generat de provocările revoluției digitale; obiectivul 3: Identificarea momentelor cheie în evoluția profesiei contabile, cu accent pe studierea impactului evoluției progreselor tehnologice specifice asupra profesiei contabile; obiectivul 4: identificarea factorilor determinanți ai necesității alinierii profesiei contabile cu cerințele impuse de revoluția digitală, în conformitate cu Agenda 2030, punând accent pe dispozițiile standardului internațional de educație (IES) 7 și pe nevoia formării și dezvoltării de noi abilități profesionale; obiectivul 5: evaluarea efectelor revoluției digitale asupra profesiei contabile pentru a oferi o imagine comprehensivă a posibilității de dezvoltare, prin intermediul realizării unei analize SWOT.

Tabel Metaanaliza literaturii de specialitate privind digitalizarea profesiei contabile și a sistemului de educație – domeniul Contabilitate

An	Autor, Titlu	Scop, Obiective	Rezultate	Contribuții/ Importanță
2023	Grosu, V., Cosmulese, C. G., Socoliuc, M., Ciubotariu, M. S., & Mihaila, S. 'Testing accountants' perceptions of the digitization of the profession and profiling the future professional.'	Acest studiu își propune să atragă atenția publicului cu privire la contribuția profesiei contabile la dezvoltarea durabilă în ceea ce privește analiza și evaluarea și raportarea situațiilor financiare utilizând instrumente digitale.	Studiul relevă că respondenții sunt dispuși să adopte tehnologiile digitale datorită beneficiilor percepute, însă contabilii văd investițiile în cercetare și dezvoltare ca pe o oportunitate dar și ca pe o amenințare, din cauza lipsei unui cadru de reglementare clar. De asemenea, ei recunosc necesitatea îmbunătățirii instrumentelor digitale, dar se tem de pierderea locurilor de muncă din cauza inteligenței artificiale.	Acest studiu contribuie la o mai bună înțelegere a factorilor determinanți ai dorinței profesioniștilor contabili de a-și actualiza competențele pentru a îmbrățișa lumea digitală. Credem că perturbarea vechilor procese contabile tradiționale este inevitabilă.
2023	Fredo, Ar; Motta, Mevd; Priesnitz, Mc 'Digital transformation: The digitization of accounting'	Percepția profesioniștilor contabili despre transformarea digitală.	Transformarea digitală poate contribui la dezvoltarea profesiei contabile și a organizațiilor.	Evaluarea potențialului transformării digitale prin care contribuie la evoluția și dezvoltarea profesiei contabile, precum și la îmbunătățirea performanței

				organizațiilor în care aceștia activează.
2023	Awang, Y., Taib, A., Shuhidan, S. M., Zakaria, Z. N. Z., Ifada, L. M., & Sulistyowati, S. Mapping between Digital Competencies and Digitalization of the Accounting Profession among Postgraduate Accounting Students.	Acest studiu are ca scop examinarea relației dintre competențele digitale în rândul studenților contabili postuniversitari și digitalizarea profesiei contabile.	Rezultatele studiului pot fi utilizate ca punct de referință în evaluarea competențelor digitale ale studenților postuniversitari în domeniul contabilității care au dobândit experiență profesională, lucru care indică cât de pregătiți sunt aceștia pentru digitalizarea profesiei contabile.	Această cercetare prezintă importanță deoarece ar putea combina eforturile conducerii universităților și ale organismelor profesionale de contabilitate pentru a pregăti studenții pentru digitalizarea profesiei contabile.
2022	Brozovic, M; Ercegovic, M; Meeh-Bunse, G; e-Learning in Higher Institutions and Secondary Schools during Covid-19: Crisis Solving and Future Perspectives	Atitudinea educatorilor și elevilor din universități și licee față de impactul pandemiei asupra digitalizării în predare.	Elevii de liceu au fost mai puțin optimiști în ceea ce privește impactul pozitiv al pandemiei asupra aplicării instrumentelor digitale în predare decât studenții universitari; Profesorii preferă, examenele tradiționale, în timp ce studenții preferă, examenele electronice; O proporție mai mare de respondenți din mediul universitar consideră că e-learning ar trebui să fie utilizat ca o completare importantă a predării tradiționale, în comparație cu respondenții din liceu.	Pandemiile au adus schimbări asupra modului în care se va desfășura procesul de predare, ceea ce accentuează necesitatea aplicării unei abordări proactive față de provocările asociate utilizării e-learning-ului.
2022	Varzaru, AA Assessing Artificial Intelligence Technology Acceptance in Managerial Accounting	Evaluarea gradului de acceptare a tehnologiei inteligenței artificiale în rândul contabililor din organizațiile românești în contextul modernizării și digitalizării contabilității manageriale.	Implementarea soluțiilor de inteligență artificială în contabilitatea managerială oferă mai multe opțiuni managerilor prin procese de inovare și scurtare, îmbunătățește utilizarea informațiilor contabile și este relativ ușor de utilizat, dat fiind gradul ridicat de automatizare și personalizare.	Înțelegerea nivelului de adoptare a noilor tehnologii de către profesioniștii din domeniul contabilității poate furniza managerilor un suport valid pentru elaborarea strategiilor de integrare a acestor tehnologii în cadrul proceselor specifice contabilității manageriale.
2022	Varzaru, AA An Empirical Framework for Assessing the Digital Technologies Users'	Evaluarea percepțiilor angajaților asupra organizațiilor	Implementarea tehnologiilor digitale îmbunătățește toate activitățile din procesul	Percepția că adoptarea tehnologiilor digitale îmbunătățește eficiența și eficacitatea activităților

	Acceptance in Project Management	implicate în implementarea proiectelor adoptând tehnologii digitale în cadrul sistemelor informaționale contabile și organizaționale pentru digitizarea procesului de management al proiectelor.	de management al proiectelor.	în managementul de proiect exercită o influență pozitivă semnificativă asupra intenției de a utiliza aceste tehnologii prin utilizarea efectivă a acestora. Această creștere poate reduce rezistența la schimbare și teama de pierderea locului de muncă în contextul adoptării noilor tehnologii.
2021	Xu, Y; Xiao, Nanyun; Research on the Application of Internet Technology in Adaptive Education of Accounting Major	Scopul studiului este de a evidenția importanța și interesul crescut pentru educația adaptivă în contextul integrării tehnologiei internetului în domeniul educației, având în vedere că reprezintă un interes pentru specialiștii din informatică și educație.	Educația contabilă ar trebui să se schimbe odată cu nevoile dezvoltării sociale și economice. Aplicarea tehnologiei internetului în domeniul educației contabile face ca educația adaptivă să se dezvolte rapid, ceea ce are o dublă importanță pentru cultivarea talentelor practice în domeniul contabilității și pentru dezvoltarea disciplinei contabile.	Evoluția educației în domeniul contabilității include integrarea tehnologiei internetului și a inteligenței artificiale bazate pe analiza datelor cu scopul de a crea medii de învățare adaptivă și eficientă, ceea ce va avea un impact semnificativ în modernizarea educației și în transformarea tehnologiei internetului în educație.
2020	Izabella, K; Robert, D; The impact of digital technologies on accounting in light of the challenges of Society 5.0	Transformarea tehnologică și adaptarea la schimbarea mediului de lucru pe care digitalizarea o aduce.	Utilizarea digitalizării în contabilitate nu mai este aceea de a monitoriza, analiza, interoga și evalua datele. Apariția soluțiilor digitale în lumea contabilității poate facilita, dar nu poate înlocui munca contabililor.	Contabilii vor fi nevoiți să-și adapteze competențele și să-și îmbunătățească abilitățile în utilizarea noilor tehnologii și a soluțiilor digitale astfel încât să rămână relevanți în piața muncii.
2020	Ciurea, M & Man, M The Accounting Profession from Romania in the Digitized Economy	Realizarea unei incursiuni în profesia contabilă din România în contextul actual al evoluției digitale, astfel încât, prin exploatarea cu succes a noilor tehnologii emergente, să se poată evalua oportunitățile, provocările și tendințele pentru a le implementa și consolida în toate	Schimbarea mediului economic actual datorată globalizării și digitalizării, evoluția tehnologiei informației și diversificarea acestora au dus la o schimbare a serviciilor financiare și contabile. Informația este o putere astăzi, iar multe entități economice pot alege să obțină date prin orice mijloace, în speranța că vor atinge cel mai înalt nivel de	Impactul tehnologiilor informaționale în economia digitalizată va forța profesia contabilă să își reconfigureze activitatea pentru a genera noi inovații pentru crearea de noi platforme contabile digitale care să ofere posibilitatea de agregare a informațiilor sub formă adecvată pentru luarea deciziilor manageriale la toate nivelurile ierarhice.

		domeniile de interes, publice sau private.	de competitivitate pe piața digitală.	
2019	Haase, IL; Digitization: The Relationship between Complexity and Usability	Analiza modalităților de implementare a proceselor de lucru și de producție cu ajutorul tehnologiei informației și comunicațiilor.	Lipsa de know-how în organizarea tuturor părților implicate și, la nivel tehnic, lipsa de utilizabilitate pentru părțile interesate.	Studiul poate ajuta organizațiile să identifice obstacolele în implementarea tehnologiei informației și comunicațiilor în procesele de lucru, precum și de a identifica eventuale strategii de producție.
2019	Tan, BS & Low, KY Blockchain as the Database Engine in the Accounting System	Tehnologia blockchain va transforma și contabilitatea profesia, deoarece tranzacțiile înregistrate pe un blockchain pot fi agregate în situații financiare și confirmate ca adevărate și exacte. Tehnologia blockchain afectează motorul bazei de date al sistemului informațional contabil (AIS) prin digitalizarea procesului actual de validare pe hârtie.	Într-un AIS bazat pe blockchain, contabilii nu vor mai fi autoritatea centrală, ci vor rămâne pregătitorii rapoartelor financiare cerute de reglementări; ei vor continua să influențeze politici precum alegerea și acreditarea și validatorilor și să servească drept validatori de ultimă instanță.	Studiul atrage atenția asupra transformărilor majore aduse de tehnologia blockchain la nivelul profesiei contabile, practicienii devenind pregătitori și validatori ai informațiilor financiare, iar sistemul informațional contabil urmând să fie digitalizat și reconfigurat.
2019	Oesterreich, TD; Teuteberg, F; Buscher G The controlling profession In the digital age: Understanding the impact Of digitisation on The controller,s job roles, Skills and competences	Examinarea schimbărilor de rol induse de digitalizare ale învățământului, controlorului și ale A.M.	În viitor, este de așteptat ca modul de lucru să se schimbe între învățământ, industrie și ocupații, cu consecințe de amploare pentru piața muncii. Rezultatele reflectă dezbaterile privind schimbările rolului controlorului și AM doar în țările vorbitoare de limbă germană și engleză, ignorând în același timp dezbaterile din alte zone lingvistice geografice.	Acest studiu evidențiază importanța schimbărilor de rol aduse de digitalizare în învățământ, controlul și managementul afacerilor, cu consecințe reflectate asupra pieței muncii. Totodată, subliniază necesitatea de a examina aceste schimbări nu doar regional, ci și global.
2018	Al-Htaybat, K; Alberti-Alhtaybat, L; Alhatabat, Z; Educating digital natives for the future: accounting educators' evaluation of	Profesia de contabilitate va cunoaște o schimbare semnificativă în viitor, datorită	Deși sunt așteptate schimbări semnificative, opiniile participanților variază în ceea ce privește necesitatea de a ajusta	Prin apelul la implicarea studenților, cadrelor universitare, angajatorilor și organismelor profesionale, studiul

	the accounting curriculum	evoluțiilor tehnologice. Modul în care profesia contabilă, practica și, în consecință, educația vor fi afectate și adaptate la aceste noi tehnologii, într-o abordare de evaluare.	programul de studii de contabilitate. Printre schimbările favorabile se numără modificarea cursurilor respective pentru a pune accentul pe competențele clasice, cum ar fi rezolvarea problemelor, și pe competențele contemporane, cum ar fi noile tehnologii, pentru a ilustra evoluțiile în mod practic.	evidențiază importanța colaborării între aceste părți interesate având ca scop principal modelarea viitorului contabil împreună cu practicii contabile.
2018	Zhyvets, A Evolution of professional competencies of accountants of small enterprises in the digital economy of Ukraine	Identificarea cheie pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale „digitale” a contabililor.	Decalaj în conținutul pregătirii lor „digitale” față de cerințele reale de competență pentru munca la un loc de muncă automatizat al contabilului unei întreprinderi. Autorul a elaborat propuneri pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale a contabililor întreprinderilor mici.	Educația contabililor și formarea profesională continuă a acestora ar trebui să se concentreze pe dezvoltarea tehnologiilor digitale de implementare a întregului bloc economic al lucrărilor manageriale a întreprinderii pe baza software-ului și serviciilor cloud existente.
2017	Buica, M And Dragan, G Is Romania Prepared For Digital Industry? An Analysis Of Public Policies Regarding Digitisation In Romania	Evoluțiile actuale ale UE în domeniul procesului de digitizare, fie din perspective educaționale, legislative, instituționale și de producție.	Realitatea digitalizării acoperă întreaga lume, dovedind un grad ridicat de dinamism care impune o adaptare rapidă și constantă la aceste noi realități și, pe de altă parte, la nivelul scăzut de natură națională. Scorurile înregistrate de procesul de digitalizare din România, autoritățile publice române trebuie să-și reanalizeze strategiile și politicile digitale specifice și să exploateze mai bine principalele amenințări și oportunități oferite de contextul european și global actual.	România prezintă aspecte și diferențe importante față de piața internațională. În acest context, redresarea, evoluția continuă și recunoașterea pe plan internațional, cu toate avantajele care decurg, nu se poate realiza decât prin colaborarea tuturor actorilor implicați în profesia contabilă.

Sursa: Elaborare autor

După cum putem observa din tabelul de mai sus, majoritatea autorilor ale căror lucrări de cercetare au fost prezentate sunt de acord cu faptul că digitalizarea va produce modificări semnificative asupra sistemului de educație din domeniul Contabilitate, și implicit, asupra profesiei contabile. Având în vedere implicațiile și efectele digitalizării, este primordial ca

profioniștii să înțeleagă beneficiile, dar și eventualele dezavantaje. Suntem de acord cu faptul că digitalizarea, noile tehnologii vor ușura munca, vor reduce timpul de generare a unei situații financiar contabile, vor schimba rolul economistului, dar pentru ca acest lucru să se întâmple, atât actualii cât și viitori profesioniști trebuie să se familiarizeze și să înțeleagă această tehnologie, iar prin utilizarea noilor instrumente emergente, aceste rezultate menționate în literatura de specialitate, vor putea fi fructificate la capacitatea lor maximă.

În cadrul acestui capitol am analizat literatura de specialitate aferentă domeniilor digitalizare și educație contabilă. Prin analiza bibliometrică a publicațiilor din perioada 2017-2023, cercetarea noastră a scos în evidență un interes crescut pentru cercetare și publicare în rândul academicienilor și specialiștilor în domeniul tehnologiei aplicate în practica contabilă. Acest trend indică o preocupare din ce în ce mai mare pentru integrarea noilor tehnologii în procesele contabile. De asemenea, considerăm important să menționăm că această dorință de cercetare a evoluției practicii contabile intersectează sfera educației contabile, reflectând o interdependență crescută între dezvoltarea tehnologică și evoluția instruirii profesionale în domeniu.

De asemenea, s-a studiat fenomenul digitalizării în sistemul de educație din domeniul contabilitate, evidențiind efectele revoluției digitale asupra profesiei contabile, modificările ce se impun în sistemul de educație și modalitățile prin care se pot îmbunătăți și dezvolta competențele digitale ale absolvenților. Putem afirma că digitalizarea este o necesitate absolută, nu o tendință, motiv pentru care, educația din domeniul contabil trebuie să avanseze pe calea digitalizării pentru a putea să țină pasul cu așteptările absolvenților, cerințele angajatorilor, dar și cu valul tehnologizării care cuprinde tot mai multe companii și industrii. Considerăm oportun ca cercetările științifice să fie orientate spre domenii noi, cum ar fi: digitalizarea profesională, schimbările tehnologice, noile forme ale fraudei și corupției, sustenabilitatea corporativă, astfel facilitând identificarea oportunităților și provocările în curs și viitoare cu care se confruntă profesia contabilă. Într-o lume digitalizată, linia de demarcație între învățarea în cadrul instituțiilor de învățământ și timpul petrecut acasă se șterge din ce în ce mai mult, astfel, putem aprecia că este imperios necesar ca în mod general instituțiile de învățământ din domeniul contabilitate și în mod special universitățile să se alinieze tendințelor mondiale, astfel se va pierde din interesul tinerilor pentru profesia contabilă și implicit numărul de studenți. Este evident că formarea și dezvoltarea de noi competențe și abilități profesionale în rândul contabililor reprezintă veriga de bază a profesiei contabile și singura modalitate de a rămâne relevantă și să conducă acest proces de transformare. Contabilii, auditorii și ceilalți profesioniști din domeniu trebuie să fie bine pregătiți pentru a face față schimbărilor semnificative care au loc, motiv pentru care aceștia trebuie să adopte noile tehnologii, să dobândească cunoștințe tehnice și competențe transversale esențiale și să își dezvolte o mentalitate de învățare pe tot parcursul vieții, pentru a se adapta la avalanșa de schimbări continue induse de tehnologiile inovatoare. Prin urmare, investiția în dezvoltarea profesională continuă a contabililor este esențială pentru asigurarea unei practici contabile eficiente și adaptabile în contextul evoluției rapide a tehnologiei, ținând cont de punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările pe care această revoluție digitală le oferă profesiei contabile.

CAPITOLUL 3. NECESITATEA MODIFICĂRII CURRICULEI DIN DOMENIUL CONTABILITĂȚII CA URMARE A REGLEMENTĂRII OPERAȚIILOR COMERCIALE CU MONEDE DIGITALE

Scopul acestui capitol este de a identifica măsura în care este necesară modificarea curriculumului din domeniul contabilității ca urmare a reglementării operațiilor comerciale cu

monede digitale. Pentru a îndeplini scopul menționat, au fost stabilite următoarele obiective: obiectivul 1: Analiza reglementărilor operațiilor cu monede digitale și construirea unor scenarii contabile aferente înregistrării acestor operații; obiectivul 2: Realizarea unei monitorizări a operațiilor cu monede digitale; obiectivul 3: identificarea particularităților economice, contabile și fiscale privind operațiile cu monede digitale; obiectivul 4: Evaluarea impactului introducerii criptomonedelor asupra curriculumului școlar și a educației contabile.

Lumea în care trăim este conectată de evoluția tehnologiei ce evoluează într-un ritm nemaiîntâlnit până acum. Pe măsură ce specialiștii în domeniul tehnologiei continuă să avanseze studii care au ca scop crearea unei vieți mai ușoare și mai accesibilă pentru toată lumea, această evoluție este iminentă, într-un ritm accelerat, creând schimbări semnificative atât în viața de zi cu zi, cât și în mediul de afaceri în ansamblu. Companiile au înregistrat deja noi niveluri de profitabilitate și competitivitate datorită evoluției tehnologiei, iar domeniul contabilității nu face excepție. Progresul tehnologiei blockchain, creșterea industriei contabile și practicile contabile bazate pe blockchain, au condus la nesiguranța multor companii cu privire la securitatea cibernetică .

Evoluția monedei a avut la bază îmbunătățirea instrumentelor monetare utilizate ca mijloc de plată, rezervă de valoare și unitate de cont. La momentul actual, sistemele monetare internaționale se bazează pe banii fiduciar emiși de băncile centrale, având o utilizare facilitată de depozite, transferuri bancare, carduri de plată și monedă electronică. Totodată, toate metodele de plată fără numerar manifestă o relație de dependență față de capacitatea de convertire în numerar sau active echivalente. Din acest considerente, suntem de părere că, criptomonedele reprezintă un pas important către o schimbare radicală a structurii financiare actuale, reprezentând mai mult decât o simplă inovație a sistemului monetar, deoarece ele nu încearcă să îmbunătățească utilizarea banilor fiduciar, ci doresc să substituie autoritatea băncilor centrale prin implementarea unui mecanism distribuit și autocontrolat, în cadrul căruia emisiunea banilor nu este gestionată de o singură entitate. Proiectele de criptomonedă exclud rolul băncilor centrale și restructurează sistemele de plată, determinând ca băncile și alte instituții de plată să fie mai puțin necesare, spre inutile. Această schimbare pentru sistemul monetar internațional, bazat pe criptomonedele, aduce în discuție necesitatea reglementării și înființării instituțiilor ce vor prelua rolul actual al băncilor și al altor intermediari financiari.

Lansarea pe piață a monedelor digitale aduce drept urmare provocări la nivelul profesiei contabile care necesită o analiză atentă și o adaptare a practicilor existente. Caracterul volatil, anonimatul și tehnologia monedelor digitale pot fi controlate prin colaborarea instituțiilor de reglementare, organismelor de standardizare și a profesioniștilor din domeniul contabilității dacă se dorește conceperea și dezvoltarea unor cadre solide transparente și conforme cu raportarea financiară.

Având în vedere apariția relativ recentă a criptomonedelor, ele au captat interesul unui public larg. Studiile arată că există diverse perspective orientate către impactul acestora asupra economiei. Există păreri pozitive la nivelul mediului economic ce argumentează că tehnologiile digitale sunt integrate pe scară largă în viața modernă, lucru ce nu poate fi evitat, în timp ce alții, dimpotrivă, resping utilizarea criptomonedelor, fiind de părere că acestea ar putea destabiliza relațiile economice și financiare tradiționale. Suntem de părere că aceste păreri contrare evidențiază necesitatea integrării criptomonedelor în sistemul educațional pentru a pregăti viitorii profesioniști să gestioneze în mod adecvat noutățile aduse de monedele digitale și să contribuie la dezvoltarea unui cadru de reglementare adecvat.

De asemenea, considerăm că întârzierea introducerii criptomonedelor în curriculumul școlar și în educația contabilă ar conduce la consecințe negative, care se vor reflecta în pregătirea societății moderne pentru utilizarea acestor tehnologii.

CAPITOLUL 4. CERCETAREA STATISTICĂ PRIVIND TESTAREA EXPERTILOR CONTABILI CU PRIVIRE LA NECESITATEA DIGITALIZĂRII PROFESIEI ȘI FORMAREA DE NOI COMPETENȚE ȘI ABILITĂȚI DEZVOLTATE

Valul de digitalizare ce transformă industrii întregi necesită o reconfigurare a modului în care profesioniștii din domeniul contabilității își desfășoară activitatea și interacționează cu datele financiare. Avansul rapid al tehnologiei determină profesia contabilă să se confrunte cu schimbări semnificative, care impun o reevaluare a competențelor și abilităților necesare pentru a rămâne competitivi și relevanți. Mai mult, digitalizarea transformă modul în care sunt gestionate operațiunile contabile și redefiniște cerințele de educație și formare pentru profesioniștii din acest domeniu, punând sub semnul întrebării rolul tradițional al profesionistului contabil.

Considerăm că digitalizarea profesiei contabile nu este o simplă opțiune, ci o inevitabilitate dictată de evoluția piețelor și de așteptările clienților. Cerințele actuale se învârt în jurul transparenței sporite, accesului instantaneu la informații financiare și răspunsurilor rapide la provocările de business, deziderate care pot fi atinse doar prin adoptarea tehnologiilor adecvate. Ținând cont de aceste aspecte, acest capitol investighează cum percep profesioniștii contabili aceste schimbări de paradigmă și cât de pregătiți sunt să facă față noilor cerințe ale pieței digitale. În general, impactul digitalizării asupra profesiei contabile este unul vast și multidimensional. Pe de o parte, tehnologiile emergente cum ar fi inteligența artificială, automatizarea și blockchain-ul promet eficientizări semnificative ale proceselor contabile, îmbunătățirea preciziei și reducerea erorilor concomitent. Pe de altă parte, aceste inovații introduc provocări legate de securitatea datelor, etica profesională și necesitatea dezvoltării unor noi competențe digitale.

Cu alte cuvinte, aceste noi tehnologii promet eficientizări substanțiale ale proceselor contabile, sporind precizia și reducând erorile umane. Spre exemplu, inteligența artificială (IA) permite automatizarea sarcinilor repetitive și complexe, cum ar fi reconcilierea conturilor și analiza datelor financiare, ceea ce economisește timp și minimizează erorile umane. De asemenea, algoritmi de învățare automată pot detecta anomalii și fraude mai rapid și mai precis decât metodele tradiționale, oferind astfel o protecție suplimentară împotriva riscurilor financiare. Automatizarea avansată, prin utilizarea roboților software și a altor tehnologii, poate prelua sarcini de rutină, cum ar fi introducerea datelor și generarea rapoartelor, eliberând resurse umane valoroase pentru activități strategice și analitice. Acest lucru îmbunătățește eficiența operațională și permite o concentrare mai mare asupra activităților care aduc valoare adăugată, cum ar fi consultanța financiară și planificarea strategică. Totodată, blockchain-ul, cu capacitatea sa de a furniza un registru imuabil și transparent al tranzacțiilor, revoluționează modul în care sunt gestionate și verificate datele contabile. Prin eliminarea nevoii de intermediari și asigurarea integrității datelor, acesta poate reduce semnificativ costurile și riscurile asociate cu fraude și erorile. De asemenea, această tehnologie facilitează auditul în timp real și transparența totală, aspecte esențiale pentru conformitatea cu reglementările stricte din domeniul financiar.

Totuși, aceste schimbări revoluționare aduc în prim-plan provocări complexe legate de securitatea datelor, etica profesională și necesitatea dezvoltării unor competențe digitale sofisticate. Motiv pentru care, adaptabilitatea și capacitatea de învățare continuă a profesioniștilor devin imperative pentru supraviețuirea și prosperitatea profesiei contabile. Astfel, contabilii trebuie să îmbrățișeze o nouă identitate profesională, în care rolul lor tradițional de înregistrare și raportare a tranzacțiilor financiare este augmentat și îmbogățit de oportunitățile oferite de revoluția digitală.

Astfel, evaluarea profesioniștilor din domeniul contabilității cu privire la necesitatea digitalizării profesiei și formarea de noi competențe și abilități este un pas deosebit de important pentru a înțelege cât de pregătiți sunt aceștia să se adapteze la noile realități tehnologice. Mai mult, testarea lor oferă o perspectivă asupra modului în care profesioniștii din acest domeniu percep impactul digitalizării asupra activităților lor zilnice, eticii profesionale, precum și asupra eficacității curriculumului în pregătirea lor pentru noua economie digitală. Totodată, prin intermediul acestei testări, se pot colecta informații care vor contribui la dezvoltarea unor politici și proceduri adecvate pentru a răspunde provocărilor și oportunităților aduse de digitalizare, asigurând astfel succesul și relevanța continuă a profesiei contabile în această nouă eră digitală.

Scopul și Obiectivele cercetării

În contextul actual care se află într-o continuă schimbare, dominat de valul neîntrerupt al digitalizării, scopul principal al acestei cercetări este de a contura traiectoria profesională a viitorului contabil într-o economie digitalizată, cu accent pe adaptarea la noile tehnologii și cerințele pieței. Prin urmare, acest studiu își propune să identifice factorii care influențează percepția asupra necesității digitalizării în profesie și cei ai optimizării eficacității curriculei în formarea competențelor digitale. Acest scop este justificat de necesitatea de a răspunde provocărilor actuale și viitoare, de a asigura o pregătire adecvată și continuă a profesioniștilor contabili și de a contribui la dezvoltarea unor competențe care să le permită să navigheze cu succes printr-un peisaj economic dinamic și complex.

Primul obiectiv al cercetării este de a identifica și analiza factorii determinanți care influențează percepția profesioniștilor contabili asupra necesității digitalizării în profesie. Acest obiectiv este important pentru a înțelege gradul de pregătire și deschiderea profesioniștilor contabili față de integrarea tehnologiilor digitale în activitatea lor zilnică, identificând totodată barierele, provocările percepute, precum și catalizatorii acceptării tehnologiilor noi în rândul profesioniștilor contabili. Astfel, vom explora literatura de specialitate pentru a înțelege care sunt determinanții cheie care influențează această percepție.

Al doilea obiectiv constă în evaluarea eficacității curriculumului educațional actual în dezvoltarea competențelor digitale necesare contabililor. Prin acest obiectiv vom urmări în ce măsură actualele programe de studii sunt adaptate pentru a pregăti studenții pentru provocările digitale, explorând totodată modalitățile prin care curriculumul poate fi îmbunătățit pentru a răspunde mai bine cerințelor pieței muncii. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, vom investiga determinanții optimizării eficacității curriculei contabile, examinând modul cum sunt integrate noile tehnologii în procesul de învățare și felul în care acestea influențează pregătirea viitorilor profesioniști pentru piața muncii.

Al treilea obiectiv al acestei cercetări este de a analiza relațiile dintre variabilele determinante ale percepției profesioniștilor contabili asupra necesității digitalizării în profesie, precum și relațiile dintre variabilele care influențează eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale. În acest sens, cercetarea urmărește să ofere o înțelegere profundă a modului în care diverși factori contribuie la formarea percepțiilor profesioniștilor contabili cu privire la digitalizare, identificând dinamica interacțiunilor dintre aceste variabile. În paralel, cercetarea va explora relațiile dintre factorii care determină optimizarea curriculei educaționale pentru formarea competențelor digitale, relevând elementele esențiale ale unui curriculum eficient în contextul actual al transformării digitale. Acest demers va permite elaborarea unor strategii educaționale și profesionale bine fundamentate, adaptate la cerințele unei lumi în continuă evoluție digitală.

Așadar, obiectivele propuse în această parte a lucrării sunt concepute pentru a reflecta complexitatea și dinamica domeniului contabil în contextul digital, dar și pentru a propune căi de acțiune și reflecție în raport cu provocările și oportunitățile aduse de noile tehnologii.

Metoda de cercetare aplicată în acest studiu este de natură cantitativă și implică utilizarea chestionarelor ca principal instrument de colectare a datelor. Primul pas a constat în crearea și aplicarea a două chestionare. Chestionarele au fost concepute pentru a obține informații detaliate despre percepția profesioniștilor în legătură cu digitalizarea și impactul acesteia asupra profesiei lor. Am ales chestionarul ca metodă de cercetare deoarece este o metodă eficientă pentru colectarea datelor în cercetarea științifică și oferă o modalitate structurată de a obține informații de la un eșantion reprezentativ al populației studiate. Informațiile descriptive cu privire la rezultatele obținute în urma aplicării celor două chestionare, pot fi observate în tabel

Tabel Informații despre chestionarele utilizate în cercetare

-	Chestionar 1	Chestionar 2
Populație	Profesioniști din domeniul economic	
Eșantion	470	355
Număr întrebări	34	23
Tip de întrebări	Închise	

Sursă: Prelucrare proprie autor

După colectarea datelor prin intermediul celor două chestionare, s-a utilizat programul de statistică SPSS, fiind urmați mai mulți pași metodologici pentru a construi cele două modele econometrice rezultate. Acești pași au constat în curățarea și validarea datelor, crearea indicatorilor agregați pentru variabilele utilizate și prelucrarea statistică în SPSS. Rezultatele finale au fost sintetizate în două modele econometrice care permit o analiză detaliată a influenței variabilelor independente asupra variabilelor dependente specifice fiecărui chestionar. Fiabilitatea chestionarelor a fost măsurată cu ajutorul coeficientului Alpha al lui Cronbach, care a avut o valoare de peste 0,7 pentru toți itemii chestionarelor din ambele chestionare.

Pentru curățarea și validare a datelor, datele au fost introduse în Microsoft Office, s-a verificat completitudinea și corectitudinea răspunsurilor, pentru a se corecta eventualele erori de introducere și pentru a se elimina răspunsurile incomplete. Următorul pas a implicat dezvoltarea indicatorilor agregați, care reprezintă variabilele din modelele econometrice. Pentru fiecare indicator, au fost selectate anumite întrebări din chestionar, relevante pentru măsurarea respectivei variabile. Răspunsurile oferite de respondenți la aceste întrebări au fost apoi agregate și s-a calculat media acestor răspunsuri. Astfel, au fost obținute variabilele descrise în tabel, fiecare reflectând o dimensiune specifică a fenomenului studiat.

Tabel 4.1 Descrierea variabilelor utilizate

Model econometric nr. 1		
Variabila dependentă		Descriere variabile
PPCD	Percepția profesioniștilor contabili	Această variabilă măsoară percepția profesioniștilor contabili asupra necesității digitalizării în profesie, evidențiind profilul robot al acestora în contextul tranziției către un mediu digitalizat.
Variabile independente		-
CTIC	Competențe TIC	Reprezintă cunoștințele și abilitățile tehnologice necesare pentru facilitarea tranziției către practici contabile digitalizate. Include competențe în utilizarea software-urilor specifice și în gestionarea fluxurilor de lucru digitalizate.
DIC	Disponibilitate spre învățarea continuă	Măsoară gradul de deschidere și receptivitate al profesioniștilor contabili față de noile tehnologii și schimbările impuse de evoluția tehnologică.

DP	Digitalizarea profesiei	Reflectă nivelul de integrare al tehnologiilor moderne în practicile zilnice de contabilitate, subliniind gradul de adoptare a instrumentelor digitale în profesie.
UT	Utilizarea tehnologiilor avansate	Măsoară utilizarea tehnologiilor de ultimă generație în realizarea tranzacțiilor economice, incluzând automatizarea și digitalizarea proceselor financiare.
RP	Raționament profesional	Se referă la capacitatea contabililor de a aplica gândirea critică și adaptabilitatea în evaluarea și implementarea tehnologiilor digitale în contabilitate, subliniind importanța judecății profesionale în mediul digital.
Model econometric nr. 2		
Variabila dependentă		Descriere variabile
ECCD	Eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale	Această variabilă examinează modul în care elementele sistemului educațional contabil se aliniază și răspund cerințelor impuse de revoluția digitală, contribuind la echiparea viitorilor profesioniști cu abilitățile necesare într-o economie digitală.
Variabile independente		-
FSED	Flexibilitatea sistemului educațional contabil la schimbările impuse de revoluția digitală,	Măsoară capacitatea sistemului educațional contabil de a se adapta rapid la noile cerințe tehnologice, asigurând o pregătire practică și teoretică adecvată pentru studenți în contextul digitalizării.
IPM	Insertia pe piața muncii	Măsoară eficiența curriculei educaționale în pregătirea absolvenților pentru integrarea rapidă și eficientă în mediul profesional, subliniind relevanța și aplicabilitatea competențelor digitale dobândite.
CC	Cunoștințe contabile	Reflectă baza fundamentală necesară pentru utilizarea eficientă a tehnologiilor digitale în contabilitate. Include atât cunoștințe tradiționale, cât și moderne, necesare pentru o aplicare corectă a instrumentelor digitale.
PRCEF	Preocuparea pentru reducerea criminalității economice și a fraudelor	Această variabilă reflectă măsura în care curricula contabilă include instruirea necesară pentru utilizarea tehnologiilor digitale în detectarea și prevenirea fraudelor, contribuind la integritatea financiară.
PC	Pregătirea continuă	Reflectă importanța învățării continue în menținerea și actualizarea competențelor profesionale, în special în contextul evoluției rapide a tehnologiilor.
ST	<i>Smart Technology</i>	Măsoară nivelul de integrare a tehnologiilor emergente, precum inteligența artificială și blockchain, în curriculumul educațional contabil, pregătind studenții pentru provocările tehnologice viitoare.
SC	Securitatea cibernetică	Reflectă atenția acordată în curricula de contabilitate tematicilor de securitate cibernetică, asigurându-se că viitorii profesioniști sunt pregătiți să gestioneze riscurile cibernetică și să protejeze datele financiare.

Sursă: Prelucrare proprie autor

Tabelul descrie variabilele utilizate în cadrul studiului, evidențiind fiecare variabilă și descrierea acesteia. Așa cum am menționat mai sus, fiecare variabilă a fost creată prin agregarea răspunsurilor la întrebările relevante din chestionar, urmată de calcularea mediei acestor răspunsuri.

Tabelul prezintă ecuațiile modelelor econometrice rezultate în urma analizei noastre. Aceste modele au fost dezvoltate pentru a testa ipotezele formulate și a evalua relațiile dintre variabilele menționate mai sus. Fiecare model a fost realizat prin aplicarea tehnicilor specifice de regresie folosind programul SPSS.

Tabel Variabile dependente și ecuațiile de regresie rezultate

Variabile dependente	Ecuația modelului
PPCD	$PPCD = \alpha + \beta_1 * CTIC + \beta_2 * DIC + \beta_3 * DP + \beta_4 * UT + \beta_5 * RP + \varepsilon$
ECCD	$ECCD = \alpha + \beta_1 * FSED + \beta_2 * IPM + \beta_3 * CC + \beta_4 * PRCEF + \beta_5 * PC + \beta_6 * ST + \beta_7 * SC + \varepsilon$

Sursă: Prelucrare proprie autor

Utilizarea modelării econometrice în contextul acestei lucrări este deosebit de importantă pentru a putea cuantifica influențele multiple ale variabilelor independente asupra percepțiilor și competențelor profesioniștilor contabili cu privire la provocările domeniului în contextul digitalizării. Astfel, modelele econometrice realizate ne sunt utile deoarece ne permit analiza relațiilor dintre variabile, oferind astfel o imagine a interdependențelor și efectelor lor.

Rezultatele au indicat că inserția pe piața muncii, cunoștințele contabile, preocuparea pentru reducerea criminalității economice și a fraudelor, pregătirea continuă și integrarea tehnologiilor inteligente au un impact semnificativ asupra percepției eficacității curriculei. Prin urmare, rezultatele sugerează că un curriculum care integrează aceste elemente esențiale poate îmbunătăți pregătirea studenților pentru provocările profesionale și tehnologice contemporane. În ceea ce privește rezultatele finale ale lucrării noastre, acestea pot fi observate în tabel.

Tabel Rezultatele finale ale cercetării

Variabilă independentă	Ipozeza	Nr.	Confirmat / Infirmit
CTIC	Competențele TIC influențează pozitiv dezvoltarea noilor competențe și adaptabilități ale profesioniștilor contabili în contextul digitalizării.	1	Confirmat
DIC	Disponibilitatea profesioniștilor contabili de a-și însuși noi cunoștințe contabile, fiscale și juridice actualizate influențează pozitiv adaptarea lor la digitalizare.	2	Infirmit
DP	Implementarea proceselor de digitalizare în profesia contabilă este esențială pentru a răspunde cerințelor și provocărilor unei economii digitalizate.	3	Infirmit
UT	Tranziția către contabilitatea digitalizată îmbunătățește procedurile contabile și necesită dezvoltarea de noi competențe tehnice pentru profesioniștii contabili.	4	Infirmit
RP	Raționamentul profesional și calitatea deciziilor contabile influențează în mod pozitiv de procesul digitalizării.	5	Confirmat
FSED	Flexibilitatea sistemului educațional la schimbările impuse de revoluția digitală influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.	6	Infirmit
IPM	Inserția pe piața muncii a absolvenților influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.	7	Confirmat
CC	Cunoștințele contabile influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.	8	Confirmat
PRCEF	Preocuparea pentru trasabilitatea criminalității economice și a fraudelor influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.	9	Confirmat

PC	Pregătirea continuă a profesioniștilor influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.	10	Confirmat
ST	Integrarea tehnologiilor inteligente în contabilitate influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.	11	Confirmat
SC	Securitatea cibernetică a datelor contabile influențează pozitiv optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale.	12	Infirmat

Sursă: Prelucrare proprie autor

Concluzionând, digitalizarea contabilității impune o reevaluare a modului în care profesioniștii contabili se raportează la rolul lor tradițional și la competențele necesare în noua eră digitală. Prin urmare, acest studiu contribuie la literatura de specialitate prin sublinierea nevoii de adaptare continuă la noile tehnologii, propunând o serie de recomandări pentru profesioniștii contabili, precum și pentru instituțiile de formare profesională, ce se regăsesc în partea de analiză a rezultatelor și cea de concluzii finale.

CONCLUZII FINALE, CONTRIBUȚII PROPRII, LIMITE ȘI DIRECȚII VIITOARE DE CERCETARE

Această lucrare, intitulată ”Construirea profilului robot al viitorului profesionist contabil bazat pe abilități și competențe digitale”, reprezintă parcursul de cercetare desfășurat pe o perioadă de cinci ani, unde am explorat impactul digitalizării asupra profesiei contabile, precum și nevoia viitorilor profesioniști de a dezvolta noi competențe pentru a face față cu succes acestei tranziții tehnologice. Astfel, am constatat că digitalizarea profesiei, pe lângă a fi o oportunitate, este și o necesitate stringentă pentru profesioniști în contextul evoluției tehnologice din prezent. Acesta este un punct esențial, susținut de literatura de specialitate, care arată că adaptarea la noile tehnologii și instrumente digitale este esențială pentru succesul pe termen lung în contabilitate, dar și în orice alt domeniu.

Prin urmare, scopul acestei cercetări a fost de a evalua cum pot fi formate și consolidate competențele digitale necesare în cadrul profesiei contabile. Studiul a fost ghidat de necesitatea de a înțelege în mod specific care sunt competențele cheie necesare în profesia contabilă în contextul digitalizării și cum poate fi optimizat curriculumul educațional pentru a răspunde cerințelor pieței. În acest context, am examinat literatura existentă privind digitalizarea în contabilitate, de la studii care discută integrarea tehnologiilor emergente, cum ar fi inteligența artificială și blockchain, până la cercetări care analizează impactul acestor tehnologii asupra eticii și responsabilității profesionale. Observațiile extrase din aceste surse au subliniat că, deși tehnologia poate automatiza multe procese tradiționale, rolul contabilului ca interpret și consilier strategic devine mai relevant ca oricând, subliniind importanța unei pregătiri adaptive.

Așadar, analiza literaturii de specialitate a permis formularea unor obiective de cercetare bine definite. Primul obiectiv, acela de a identifica și analiza factorii determinanți care influențează percepția profesioniștilor contabili asupra necesității digitalizării, a fost inspirat de studiile care indică o varietate de variabile independente, cum ar fi competențele TIC, disponibilitatea pentru adoptarea tehnologiilor noi, digitalizarea profesiei, contabilitatea digitalizată și raționamentul profesional. Al doilea obiectiv, evaluarea eficacității curriculumului educațional actual în dezvoltarea competențelor digitale, s-a bazat pe cercetări care subliniază modul în care factorii determinanți, precum flexibilitatea sistemului educațional contabil, inserția pe piața muncii, cunoștințele contabile, preocuparea pentru reducerea criminalității economice și a fraudelor, pregătirea continuă, integrarea tehnologiilor inteligente și securitatea cibernetică, influențează optimizarea și eficacitatea curriculei în formarea competențelor digitale. Ultimul obiectiv s-a bazat pe rezultatele primelor două obiective, după care s-au aplicat diverse metode statistice pentru determinarea tipului de influență a factorilor determinanți, precum și ordinea de influență a acestora. În baza acestor analize statistice au rezultat cele două modele econometrice prezentate în lucrare.

Prin aceste obiective, studiul a căutat să ofere o perspectivă practică și teoretică asupra modului în care educația contabilă și practica profesională pot fi aliniată pentru a facilita o tranziție eficientă și eficace către o era digitală, contribuind la dezvoltarea unui cadru robust pentru formarea viitorilor contabili. Această abordare a fundamentat necesitatea de a răspunde provocărilor actuale și viitoare, subliniind oportunitățile de creștere și adaptare în acest mediu aflat care este într-o continuă schimbare.

Obiectivele cercetării și scopul au fost atinse astfel:

Primul obiectiv a fost atins prin analiza literaturii de specialitate din capitolul nr. 2, și prin aplicarea unui chestionar detaliat la un eșantion reprezentativ de profesioniști contabili. Datele colectate au fost analizate statistic, evidențiind factorii determinanți, cum ar fi competențele TIC, disponibilitatea pentru învățare continuă și percepția asupra impactului digitalizării.

Al 2-lea obiectiv a fost atins prin analiza literaturii din capitol 3, precum și prin chestionarele aplicate, care au inclus întrebări despre pregătirea educațională și adecvarea curriculumului la cerințele actuale. Analiza datelor a arătat în ce măsură programele de studii sunt adaptate pentru a pregăti studenții pentru provocările digitale și a oferit recomandări pentru îmbunătățirea acestora.

Ultimul obiectiv, a fost îndeplinit prin dezvoltarea modelelor econometrice cu ajutorul programului SPSS, care au permis analiza relațiilor dintre variabilele independente (de ex. competențe TIC, pregătire continuă) și variabilele dependente (percepția asupra digitalizării, eficacitatea curriculumului). Aceste modele au fost validate și au oferit o înțelegere detaliată a interdependențelor dintre acești factori.

Prin atingerea acestor obiective, lucrarea de față a demonstrat necesitatea digitalizării profesiei contabile și importanța adaptării continue a competențelor și curriculumului educațional, atât pentru actuali cât și viitori profesioniști.

Contribuții proprii

În cadrul acestei lucrări, am realizat o serie de contribuții pentru înțelegerea și promovarea digitalizării în profesia contabilă. Principalele contribuții aduse au avut în vedere următoarele aspecte:

- Analiza percepției profesioniștilor contabili asupra digitalizării prin utilizarea chestionarului ca instrument de cercetare, care a fost aplicat unui eșantion reprezentativ de profesioniști. Cu ajutorul acestuia am identificat și analizat factorii care influențează percepția asupra necesității digitalizării în profesia contabilă. În plus, această analiză a oferit o imagine clară a gradului de pregătire și a deschiderii profesioniștilor contabili față de integrarea tehnologiilor digitale.

- Studiul nostru a evaluat și eficacitatea curriculumului educațional actual în dezvoltarea competențelor digitale necesare contabililor. Acest lucru s-a realizat la fel prin metoda chestionarului. Cu ajutorul acestuia am identificat punctele forte, dar și slabe ale actualelor programe de studii și am oferit recomandări pentru îmbunătățirea acestora, astfel încât să răspundă mai bine cerințelor pieței muncii și provocărilor aduse de revoluția digitală.

- Am dezvoltat și validat două modele econometrice care analizează influența factorilor determinanți asupra percepției profesioniștilor asupra necesității digitalizării în domeniul contabil, precum și asupra eficacității curriculumului educațional. Aceste modele ne-au permis o înțelegere a relațiilor și interdependențelor dintre variabilele studiate.

- Pe baza rezultatelor, am formulat recomandări pentru îmbunătățirea formării profesioniștilor contabili și adaptarea curriculumului educațional. Aceste recomandări sunt menite să faciliteze tranziția către digitalizarea profesiei contabile și să asigure pregătirea viitorilor profesioniști pentru provocările unei economii digitalizate.

- Nu în ultimul rând, lucrarea noastră contribuie la literatura de specialitate per ansablu prin oferirea unei analize a impactului digitalizării asupra profesiei contabile, evidențiind atât beneficiile, cât și provocările asociate cu această tranziție.

Limitele cercetării

Reflectând asupra lucrării, există anumite limite și impedimente care trebuie luate în considerare pentru a înțelege pe deplin contextul și aplicabilitatea rezultatelor. În primul rând, deși cercetarea a implicat un eșantion reprezentativ pentru fiecare chestionar în parte, dimensiunea și diversitatea rămân o provocare, fiind dificilă sarcina de a capta în întregime diversitatea profesiei atât la nivel național, cât și internațional. Astfel, diferențele culturale, variabilitatea în locurile de muncă și nivelurile de experiență ar putea oferi o gamă largă de perspective care nu sunt complet reflectate în această lucrare.

Următorul impediment, este faptul că metodologia lucrării se bazează pe chestionare, fapt ce aduce cu sine propriile limitări. Chestionarele, deși eficiente pentru colectarea unui volum mare de date, pot suferi de biasul de răspuns și subiectivitatea participanților. Cu alte

cuvinte, respondenții pot interpreta întrebările în moduri diferite sau pot răspunde conform așteptărilor sociale, nu neapărat conform convingerilor lor reale, ceea ce poate influența rezultatele obținute. Generalizarea acestor rezultate la alte contexte sau populații trebuie, de asemenea, făcută cu precauție.

O altă limitare semnificativă este evoluția rapidă a tehnologiei. Tehnologiile și procesele de digitalizare avansează într-un ritm alert, ceea ce poate face ca unele dintre concluziile acestei lucrări să devină rapid învechite. Este deosebit de important ca datele și analizele să fie actualizate periodic pentru a menține relevanța cercetării. De asemenea, modelele econometrice utilizate, deși robuste, au propriile limitări. Acestea presupun relații liniare între variabile și pot omite factori contextuali care nu au fost incluși în model.

Direcțiile viitoare de cercetare

În ceea ce privește direcțiile viitoare de cercetare, ele sunt multiple și chiar esențiale pentru a aprofunda adaptarea profesiei contabile la noile realități tehnologice. În primul rând, o extindere a studiului ar putea include o diversitate mai mare de profesioniști din mai multe regiuni geografice și/sau industrii, oferind o perspectivă mai completă asupra modului în care digitalizarea este percepută și integrată. O altă direcție promițătoare este explorarea impactului specific al diferitelor tehnologii emergente, cum ar fi inteligența artificială, blockchain-ul, etc., asupra practicilor contabile și proceselor de audit. Studii longitudinale care urmăresc modul în care aceste tehnologii sunt integrate pe termen lung și impactul lor asupra eficienței, preciziei și securității datelor ar fi deosebit de valoroase. Mai mult, aceste cercetări ar putea include studii de caz detaliate în diverse tipuri de organizații, pentru a înțelege mai bine provocările și beneficiile implementării tehnologice. Un alt domeniu de interes ar putea fi evaluarea impactului etic și de reglementare al digitalizării. Cum se schimbă normele etice și reglementările în contextul noilor tehnologii și cum se pot adapta profesioniștii contabili la aceste schimbări?

Cercetările viitoare ar mai putea explora rolul culturii organizaționale și al suportului managerial în facilitarea sau îngreunarea adoptării tehnologiilor digitale. Astfel, lucrările ar putea examina modul în care stiluri de leadership și structurile organizaționale influențează succesul implementării digitale și adoptarea de noi competențe. Considerăm că aceste direcții viitoare vor aprofunda înțelegerea impactului digitalizării asupra profesiei contabile, și totodată, vor contribui și la dezvoltarea unor strategii eficiente pentru adaptarea la aceste schimbări, asigurând relevanța și succesul continuu al profesioniștilor contabili într-un mediu economic atât de dinamic, precum cel din prezent.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

A. Cărți

1. Andreeva, S. V. (2022). The Accounting System of the Company in the Context of Digitalization. In *Digital Technologies in the New Socio-Economic Reality* (pp. 435-442). Springer International Publishing.
2. Aneja, R., & Dygas, R. (2023). *Digital currencies and the new global financial system*. Abingdon, Oxfordshire: Routledge.
3. Arslanian, H. E. (2022). The book of crypto. *Springer Books*.
4. Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). (2023). Digital horizons: technology, innovation, and the future of accounting.
5. Borgonovo, A., Friedrich, B., & Wells, M. (2019). *Competency-based accounting education, training, and certification: an implementation guide*. World Bank Publications.
6. Bui, B., & Porter, B. (2014). The expectation-performance gap in accounting education: An exploratory study. In *Personal Transferable Skills in Accounting Education* . Routledge.
7. Busulwa, R., & Evans, N. (2021). *Digital transformation in accounting*. Routledge.
8. Calu, D. A. (2005). *Istorie și dezvoltare privind contabilitatea din România*. Editura Economică.
9. Cerghit, I. (2016). *Metode de învățământ*. Editura Polirom.
10. Chohan, U.W. (2018). International Law Enforcement Responses to Cryptocurrency Accountability: Interpol Working Group, *Discussion Paper*,
11. Chuen, D. L. K. 2015. Handbook of digital currency: Bitcoin, innovation, financial instruments, and big data. Amsterdam, The Netherlands: Academic Press, Elsevier.
12. da Silva, A. F., Gonçalves, M. J. A., Oliveira, H. C., & Duarte, J. P. (2023). Accountant's Perceptions of the Digital Transformation. In *Digital Technologies and Transformation in Business, Industry and Organizations: Volume 2* (pp. 211-233). Cham: Springer Nature Switzerland.
13. Danial, K. (2023). *Cryptocurrency investing for dummies*. John Wiley & Sons.
14. Feleaga, N., & Ionașcu, I. (1998). Tratat de contabilitate financiară, vol. I și II. *București: Economică*.
15. Fleming, K., Caiazza, R., & Culpin, V. (2018). *Hero Or Human?: Transformative Approaches to Leadership Education in Contemporary Business Schools*. Emerald Publishing Limited.
16. Francisco, B. și Kelly, A. (2003) Beyond Albrecht and Sack: A Comparison Of Accounting Professionals And College Students
17. He, D., Habermeier, K., Leckow, R., Haksar, V., Almeida, Y., Kashima, M., & Verdugo-Yepes, C. (2016). IMF Staff Discussion Note: Virtual Currencies and Beyond: Initial Considerations. *IMF Publication*.
18. He, M. D., Habermeier, M. K. F., Leckow, M. R. B., Haksar, M. V., Almeida, M. Y., Kashima, M. M., & Yepes, M. C. V. (2016). *Virtual currencies and beyond: initial considerations*. International Monetary Fund.
19. Helliar, C. (2013). The global challenge for accounting education. *Accounting Education*, 22(6), 510-521.
20. Hlaciuc, E., & Anton, A. (2018). Profesia contabilă, adevăr și provocare. Studiu de caz Republica Moldova, România și Ucraina. In *Contabilitatea* (pp. 75-78).
21. Holtgrewe, U. (2014). New new technologies: the future and the present of work in information and communication technology. *New technology, work and employment*, 29(1), 9-24.
22. Homyoun, S., Pazhohi, M., & Manzarzadeh Tamam, H. (2024). The Effect of Innovation and Information Technology on Financial Resilience. *Sustainability*, 16(11), 4493.
23. Houben, R., & Snyers, A. (2018). *Cryptocurrencies and blockchain: Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion*.
24. Iagăr E. M (2020), Institutul Național de Statistică, Sistemul educațional în România, date sintetice, București.
25. Jinga, E. Istrate (coord.) (2008), *Manual de pedagogie*, Editura All, București.
26. M Ristea, GC Dumitru (1997)- Editura Tribuna Economica, Bucuresti.
27. Mihalciuc, C. C., Ababei, E. F., Obreja, A. P., (2022). *Efectele operațiunilor cu criptomonede asupra părților interesate*, Ed. Universității Ștefan cel Mare Suceava.
28. Minu, M. (2002). *Contabilitatea ca instrument de putere*. Editura Economică.
29. Ng, C., & Alarcon, J. (2020). *Artificial intelligence in accounting: Practical applications*. Routledge.
30. Nobes, C., & Parker, R. H. (2008). *Comparative international accounting*. Pearson Education.
31. Novak, A., Barišić, I., & Žager, K. (2022). Implications of blockchain application to accounting education and accounting practice. In *ECIE 2022 17th European Conference on Innovation and Entrepreneurship* (pp. 378-384). Academic Conferences and publishing limited.

32. Oosi, O., Koramo, M., Korhonen, N., Järvelin, A. M., Luukkonen, T., Tirronen, J., & Jauhola, L. (2019). A study on structures to support continuous learning—international benchmarking.
33. Potolea, D., Toma, S., & Borzea, A. (2012). *Coordonate ale unui nou cadru de referință al curriculumului național*. București: Proiect POSDRU.
34. Roberts, A. (2000). The recent Romanian accounting reforms: another case of cultural intrusion?. In *Transitional Economies: Banking, Finance, Institutions* (pp. 146-166). London: Palgrave Macmillan UK.
35. Scharfman, J. (2021). *Cryptocurrency compliance and operations: digital assets, blockchain and DeFi*. Springer Nature.
36. Seligson, H., & Lehner, O. M. (2022). The promise of digital accounting and auditing: Brave new world or dystopia?. In *Artificial Intelligence in Accounting* (pp. 262-305). Routledge.
37. Spiceland, J. D., Sepe, J. F., & Nelson, M. W. (2013). *Intermediate accounting*. McGraw-Hill.
38. Susskind, R. E., & Susskind, D. (2015). *The future of the professions: How technology will transform the work of human experts*. Oxford University Press.
39. The Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB), (2016). Eligibility Procedures and Accreditation Standards for Accounting Accreditation.
40. Van der Auwera, E., Schoutens, W., Giudici, M. P., & Alessi, L. (2020). *Financial risk management for cryptocurrencies*. Springer International Publishing.
41. Vasile, V., Prelipcean, G., & Șandru, D. M. (2010). *Îmbunătățirea competențelor profesionale în rândul absolvenților și tinerilor: o șansă pentru viitor*. Institutul European din România.
42. Wilson, R. M. (2014). *The Routledge companion to accounting education*. Routledge.
43. Yu, S. (2023). The Opportunities and Challenges of the New Technology Introduced in Accounting Profession. In *2022 3rd International Conference on Big Data Economy and Information Management (BDEIM 2022)* (pp. 405-420). Atlantis Press.

B. Articole științifice și publicații

44. Abelha, M., Fernandes, S., Mesquita, D., Seabra, F., & Ferreira-Oliveira, A. T. (2020). Graduate employability and competence development in higher education—A systematic literature review using PRISMA. *Sustainability*, 12(15), 5900.
45. Aguiar, G., & Gouveia, L. (2020). The digital transformation in academic accounting research: literature review. *Journal of Organizational Knowledge Management*, 2020, 1-9.
46. Ahid, M., & Augustine, A. (2012). The roles and responsibilities of management accountants in the era of globalization. *Global journal of management and business research*, 12(15), 42-53.
47. Ahmad, A. Y. B., Hannon, A., Al-Daoud, K. I., Abu-Alsondos, I. A., & Al-Qaisieh, M. S. (2023). Assessment of Cloud Based Accounting Technology Adoption and Business Performance. *Kurdish Studies*, 11(3).
48. Albrecht, W.S., și Sack, R.J., (2000). Accounting Education: Charting the Course Through a Perilous Future. *Accounting Education, American Accounting Association*.
49. Albu, C. N., Albu, N., & Alexander, D. (2010). Accounting change in Romania—a historical analysis. In *6th workshop on European Financial Reporting EUFIN* (pp. 1-2).
50. Albu, C. N., Albu, N., Faff, R., & Hodgson, A. (2011). Accounting competencies and the changing role of accountants in emerging economies: the case of Romania. *Accounting in Europe*, 8(2), 155-184.
51. Albu, N. (2013). Exploring the recent evolution of the accounting profession in Romania—an institutional approach. *Accounting and Management Information Systems*, 12(4), 537-552.
52. Aldredge, M., Rogers, C., & Smith, J. (2021). The strategic transformation of accounting into a learned profession. *Industry and Higher Education*, 35(2), 83-88.
53. AlHashim, D. D., & Weiss, E. J. (2004). Recent developments in accounting education and the future of the AICPA 150-hour requirement. *International Journal of Commerce and Management*, 14(1), 19-27.
54. Al-Htaybat, K., von Alberti-Alhtaybat, L., & Alhatabat, Z. (2018). Educating digital natives for the future: accounting educators' evaluation of the accounting curriculum. *Accounting Education*, 27(4), 333-357.
55. Al-Nimer, M., & Mustafa, F. M. (2022). Accounting students' demographics and competencies: the mediating role of student engagement. *Accounting Education*, 31(2), 213-241.
56. Alozie, C. (2022). Future of Accounting Education, Comparative Review of Divergent Issues in Accounting Education: Evidence from Five Focal Countries. *Comparative Review of Divergent Issues in Accounting Education: Evidence from Five Focal Countries (February 27, 2022)*.
57. Aly, I. M., & Islam, M. (2003). Audit of accounting program on oral communications apprehension: a comparative study among accounting students. *Managerial Auditing Journal*, 18(9), 751-760.

58. Amelio, S. (2016). The connection between IAS/IFRS and social responsibility. *Management Dynamics in the Knowledge Economy*, 4(1), 7-30.
59. American Accounting Association, C. O. N. H. F. S. (1986). Future accounting education: Preparing for the expanding profession. *Issues in Accounting Education*, 1(1), 168-195.
60. Antwi, B. O., Adelakun, B. O., & Eziefule, A. O. (2024). Transforming Financial Reporting with AI: Enhancing Accuracy and Timeliness. *International Journal of Advanced Economics*, 6(6), 205-223.
61. Apostol, C. (2020). Viitorul contabilității încotro?. In *Conferința internațională științifică de contabilitate* (pp. 19-29).
62. Apostol, C. (2021). Pregătirea viitorului economist contabil în condiții de pandemie. In *International scientific conference on accounting, ISCA 2021* (pp. 7-15).
63. Ashraf, M. A. (2019). The mediating role of work atmosphere in the relationship between supervisor cooperation, career growth and job satisfaction. *Journal of Workplace Learning*, 31(2), 78-94.
64. Atarere, O. L., Osemwegie-ero, O. J., & Eneh, O. (2016). Accounting education: A strategy for national security. *International Journal of Innovative Social Sciences & Humanities Research*, 4(2), 28-35.
65. Aulia, S. (2020). Vocational Higher Accounting Education in the Digital Era: Critical Review Opportunities and Challenges. In *3rd International Conference on Vocational Higher Education*. Atlantis Press, pp. 21-26.
66. Avhustova, O., & Zakrevska, O. (2018). Cryptocurrency in the world economy and its account in Ukraine. *Scientific development and achievements*, 1, 56-65.
67. Bakarich, K. M., Castonguay, J. J., & O'Brien, P. E. (2020). The use of blockchains to enhance sustainability reporting and assurance. *Accounting Perspectives*, 19(4), 389-412.
68. Balicka, H. (2023). Digital technologies in the accounting information system supporting decision-making processes. *Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie/Politechnika Śląska*.
69. Balteș, N., & Minculete, P. G. D. (2014). Dezvoltarea durabilă a profesiei contabile. In *Cooperarea dintre mediul universitar și organismele profesionale: Soluții și oportunități în dezvoltarea durabilă a profesiei contabile* (pp. 12-14).
70. Banasik, E., & Jubb, C. (2021). Are accounting programs future-ready? Employability Skills. *Australian Accounting Review*, 31(3), 256-267.
71. Bao, H., & Roubaud, D. (2021). Recent development in fintech: Non-fungible token. *FinTech*, 1(1), 44-46.
72. Barsky, N. P., Catanach Jr, A. H., & Kozlowski, B. M. (2003). Creating strategic responses to critical risks facing accounting education. *Issues in Accounting Education*, 18(4), 445-462.
73. Bazani, C. L., & Santos, G. C. (2023). Contributions of active learning methodologies in accounting: an integrative review. *Revista de Contabilidade e Organizações*, 17, 1-17.
74. Bean, R. (2018). How big data and AI are driving business innovation in 2018. *MIT Sloan Management Review*, 47, 777-780.
75. Bedford, N. M., & Shenkir, W. G. (1987). Reorienting accounting education. *Journal of Accountancy*, 164(2), 84.
76. Begkos, C., Antonopoulou, K., & Ronzani, M. (2024). To datafication and beyond: Digital transformation and accounting technologies in the healthcare sector. *The British Accounting Review*, 56(4), 101259.
77. Berg, A. M., Branka, J., & Kismihók, G. (2018). Combining learning analytics with job market intelligence to support learning at the workplace. *Digital Workplace Learning: Bridging Formal and Informal Learning with Digital Technologies*, 129-148.
78. Berikol, B. Z., & Killi, M. (2021). The effects of digital transformation process on accounting profession and accounting education. *Ethics and Sustainability in Accounting and Finance, Volume II*, 219-231.
79. Berishvili, O., Strelakova, N., & Khramtsova, A. (2019, June). Key competences of industry professionals in the digital economy. In *International Scientific and Practical Conference "Digital agriculture-development strategy" (ISPC 2019)*. Atlantis Press, pp. 76-79.
80. Bhimani, A., & Willcocks, L. (2014). Digitisation, 'Big Data' and the transformation of accounting information. *Accounting and business research*, 44(4), 469-490.
81. Bond, M., Marín, V. I., Dolch, C., Bedenlier, S., & Zawacki-Richter, O. (2018). Digital transformation in German higher education: student and teacher perceptions and usage of digital media. *International journal of educational technology in higher education*, 15(1), 1-20.
82. Bonsón, E., & Bednárová, M. (2019). Blockchain and its implications for accounting and auditing. *Meditari Accountancy Research*, 27(5), 725-740.
83. Boritz, J. E., & Carnaghan, C. A. (2003). Competency-based education and assessment for the accounting profession: A critical review. *Canadian Accounting Perspectives*, 2(1), 7-42.
84. Bose, S., Dey, S. K., & Bhattacharjee, S. (2023). Big data, data analytics and artificial intelligence in accounting: An overview. *Handbook of big data research methods*, 32-51.

85. Bosede, O. M., David, O. M., & Adebola, A. S. (2023). Cryptocurrency: Historical Development, Operations and Accountability. *South Asian Res J Bus Manag*, 5(5), 145-154.
86. Bowles, M., Ghosh, S., & Thomas, L. (2020). Future-proofing accounting professionals: Ensuring graduate employability and future readiness. *Journal of Teaching and Learning for Graduate Employability*, 11(1), 1-21.
87. Boyce, G. (2004). Critical accounting education: teaching and learning outside the circle. *Critical perspectives on Accounting*, 15(4-5), 565-586.
88. Boyce, G., Greer, S., Blair, B., & Davids, C. (2012). Expanding the horizons of accounting education: Incorporating social and critical perspectives. *Accounting education*, 21(1), 47-74.
89. Bunget, O. C., Farcane, N., Dumitrescu, A. C., & Popa, A. (2009). The accounting profession and professionist in Romania.
90. Bunget, O. C., Nicoleta, F. A. R. C. A. N. E., Bliidișel, R. G., & Dumitrescu, A. C. (2019). Provocări și perspective în educația contabilă. In *Contabilitatea* (pp. 26-29).
91. Burnett, S. (2003). The future of accounting education: A regional perspective. *Journal of Education for Business*, 78(3), 129-134.
92. Burritt, R., & Christ, K. (2016). Industry 4.0 and environmental accounting: a new revolution?. *Asian Journal of Sustainability and Social Responsibility*, 1, 23-38.
93. Camanho, A. S., Stumbriene, D., Barbosa, F., & Jakaitiene, A. (2023). The assessment of performance trends and convergence in education and training systems of European countries. *European Journal of Operational Research*, 305(1), 356-372.
94. Caramichael, J., & Liao, G. (2022). Stablecoins: Growth Potential and Impact on Banking. *International Finance Discussion Paper*, (1334).
95. Carnegie, G. D., & Napier, C. J. (1996). Critical and interpretive histories: insights into accounting's present and future through its past. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 9(3), 7-39.
96. Carvalho, C., & Almeida, A. C. (2022). The adequacy of accounting education in the development of transversal skills needed to meet market demands. *Sustainability*, 14(10), 5755.
97. Căpățînă, S. (2014). Fundamente ale formării competenței profesionale la studenții contabili. In *Cooperarea dintre mediul universitar și organismele profesionale: Soluții și oportunități în dezvoltarea durabilă a profesiei contabile* (pp. 30-33).
98. Cearnău, D. C. (2023). Stablecoins--Financial Instruments with Low Volatility. *Informatica Economica*, 27(1).
99. CECCAR (2010). Ghid practic de aplicare a Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene aprobate prin OMFP 3055/2009, Editura CECCAR, București
100. Cernușca, L., & Csorba, L.M. (2020). Competențe profesionale și transversal în domeniul contabilității. *CECCAR Business Review*, 2(8), 3-12
101. Chirteș, C. (2022). Provocări ale educației contabile preuniversitare în era digitalizării. *Învățământul superior: tradiții, valori, perspective*, Vol. 2, Chișinău, Moldova
102. Chu, S., & Man, H. (2012). History of accounting education. *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 12(1), 119-128.
103. Circa, C., Almășan, A., & Popa, A. (2021). External pressures on accounting study programs: An institutional approach of stakeholder expectations. *Journal of Accounting and Management Information Systems*, 20(4), 543-584.
104. Cogswell, J. P., Ward, J., Taylor, I. A., Waters, M., Shi, Y., Cannon, B., ... & Richards, C. A. (2008). Identification of miRNA changes in Alzheimer's disease brain and CSF yields putative biomarkers and insights into disease pathways. *Journal of Alzheimer's disease*, 14(1), 27-41.
105. Coman, D. M., Ionescu, C. A., Duică, A., Coman, M. D., Uzlau, M. C., Stanescu, S. G., & State, V. (2022). Digitization of accounting: The premise of the paradigm shift of role of the professional accountant. *Applied Sciences*, 12(7), 3359.
106. Conti, M., Kumar, E. S., Lal, C., & Ruj, S. (2018). A survey on security and privacy issues of bitcoin. *IEEE communications surveys & tutorials*, 20(4), 3416-3452.
107. Coombs, C., & Chopra, R. (2019). Artificial intelligence and data analytics: Emerging opportunities and challenges in financial services.
108. Cooper, D. J., Everett, J., & Neu, D. (2005). Financial scandals, accounting change and the role of accounting academics: A perspective from North America. *European Accounting Review*, 14(2), 373-382.
109. Cram, W. A., Wang, T., & Yuan, J. (2023). Cybersecurity research in accounting information systems: A review and framework. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 20(1), 15-38.
110. Cullen, J., Joyce, J., Hassall, T., & Broadbent, M. (2003). Quality in higher education: from monitoring to management. *Quality Assurance in Education*, 11(1), 5-14.

111. Cunha, T., Martins, H., Carvalho, A., & Carmo, C. (2022). Not practicing what you preach: how is accounting higher education preparing the future of accounting. *Education Sciences*, 12(7), 432.
112. de Vries, P. (2022). The ethical dimension of emerging technologies in engineering education. *Education Sciences*, 12(11), 754.
113. Dean, B. A., Perkiss, S., Simic Masic, M., & Luzia, K. (2020). Transforming accounting curricula to enhance integrative learning. *Accounting & Finance*, 60(3), 2301-2338.
114. Dewua, K., & Barghathf, Y. (2019). The accounting curriculum and the emergence of Big Data. *Accounting and Management Information Systems*, 18(3), 417-442.
115. DeZoort, F. T., & Harrison, P. D. (2018). Understanding auditors' sense of responsibility for detecting fraud within organizations. *Journal of Business Ethics*, 149, 857-874.
116. Di Vaio, A., Hassan, R., & Alavoine, C. (2022). Data intelligence and analytics: A bibliometric analysis of human–Artificial intelligence in public sector decision-making effectiveness. *Technological Forecasting and Social Change*, 174, 121201.
117. Diamond, M. (2005). Accounting education, research and practice: After Enron, where do we go?. *European Accounting Review*, 14(2), 353-362.
118. Didenko, A. N., & Buckley, R. P. (2018). The evolution of currency: Cash to cryptos to sovereign digital currencies. *Fordham Int'l LJ*, 42, 1041.
119. Dodgson, M., Gann, D., Wladawsky-Berger, I., Sultan, N., & George, G. (2015). Managing digital money. *Academy of management journal*, 58(2), 325-333.
120. Drude, K. P., Maheu, M., & Hilty, D. M. (2019). Continuing professional development: Reflections on a lifelong learning process. *Psychiatric Clinics*, 42(3), 447-461.
121. Duff, A., Hancock, P., & Marriott, N. (2020). The role and impact of professional accountancy associations on accounting education research: An international study. *The British Accounting Review*, 52(5), 100829.
122. Watty, K., McKay, J., & Ngo, L. (2016). *Innovators or inhibitors? Accounting faculty resistance to new educational technologies in higher education*. *Accounting Education*, 25(4), 354-377. DOI: 10.1080/09639284.2016.1191275.
123. Eberhard, B., Podio, M., Alonso, A. P., Radovica, E., Avotina, L., Peiseniece, L., ... & Solé-Pla, J. (2017). Smart work: The transformation of the labour market due to the fourth industrial revolution (I4.0). *International Journal of Business & Economic Sciences Applied Research*, 10(3).
124. Ernst & Young, (2018). *The Future of Audit: Preparing Students to Succeed*.
125. Evans, E., & Paisey, C. (2018). Histories of accounting education—an introduction. *Accounting History*, 23(1-2), 3-13.
126. Eziefule, A. O., Adelakun, B. O., Okoye, I. N., & Attieku, J. S. (2022). The Role of AI in Automating Routine Accounting Tasks: Efficiency Gains and Workforce Implications. *European Journal of Accounting, Auditing and Finance Research*, 10(12), 109-134.
127. Fähndrich, J. (2023). A literature review on the impact of digitalisation on management control. *Journal of management control*, 34(1), 9-65.
128. Falloon, G. (2020). From digital literacy to digital competence: the teacher digital competency (TDC) framework. *Educational technology research and development*, 68(5), 2449-2472.
129. Fenwick, T., & Edwards, R. (2016). Exploring the impact of digital technologies on professional responsibilities and education. *European Educational Research Journal*, 15(1), 117-131.
130. Ferguson, J., Collison, D., Power, D., & Stevenson, L. (2005). What are recommended accounting textbooks teaching students about corporate stakeholders? *The British Accounting Review*, 37(1), 23-46.
131. Fernandhytia, F., & Muslichah, M. (2020). The effect of internal control, individual morality and ethical value on accounting fraud tendency. *Media Ekonomi Dan Manajemen*, 35(1), 112-127.
132. Firoiu, D., Ionescu, G. H., Băndoi, A., Florea, N. M., & Jianu, E. (2019). Achieving sustainable development goals (SDG): Implementation of the 2030 Agenda in Romania. *Sustainability*, 11(7), 2156.
133. Fleming, J., Rowe, A. D., & Jackson, D. (2021). Employers as educators: the role of work placement supervisors in facilitating the transfer of skills and knowledge. *Journal of Education and Work*, 34(5-6), 705-721.
134. Fomina, O., Zadniprovsy, O., Korol, S., & Romashko, O. (2022). Professional judgement in accounting: contents and conditions of application. *Business: Theory and Practice*, 23(1), 26-38.
135. Forristal, T. (2002). CAP Forum: The future of accounting education: The response of chartered accountants. *Canadian Accounting Perspectives*, 1(1), 80-88.
136. Fraser, K., & Sheehy, B. (2020). Abundant publications but minuscule impact: The irrelevance of academic accounting research on practice and the profession. *Publications*, 8(4), 46.
137. Ftouhi, K., & Ghardallou, W. (2020). International tax planning techniques: a review of the literature. *Journal of Applied Accounting Research*, 21(2), 329-343.
138. Gabbini, A. L. (2002). The crisis in accounting education. *Journal of Accountancy*, 193(4), 81.

139. Garanina, T., Ranta, M., & Dumay, J. (2022). Blockchain in accounting research: current trends and emerging topics. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 35(7), 1507-1533.
140. Garcia-Esteban, S., & Jahnke, S. (2020). Skills in European higher education mobility programmes: outlining a conceptual framework. *Higher Education, Skills and Work-Based Learning*, 10(3), 519-539.
141. Garriga, M., Dalla Palma, S., Arias, M., De Renzis, A., Pareschi, R., & Andrew Tamburri, D. (2021). Blockchain and cryptocurrencies: A classification and comparison of architecture drivers. *Concurrency and Computation: Practice and Experience*, 33(8), e5992.
142. Ghasemaghaei, M. (2019). Does data analytics use improve firm decision making quality? The role of knowledge sharing and data analytics competency. *Decision Support Systems*, 120, 14-24.
143. Gilbert, S., & Loi, H. (2018). Digital currency risk. *International Journal of Economics and Finance*, 10(2), 108.
144. Gonçalves, M. J. A., da Silva, A. C. F., & Ferreira, C. G. (2022, February). The future of accounting: how will digital transformation impact the sector?. In *Informatics* (Vol. 9, No. 1, p. 19). MDPI.
145. Grosu, V., Cosmulese, C. G., Socoliuc, M., Ciubotariu, M. S., & Mihaila, S. (2023). Testing accountants' perceptions of the digitization of the profession and profiling the future professional. *Technological Forecasting and Social Change*, 193, 122630.
146. Gulin, D., Hladika, M., & Valenta, I. (2019). Digitalization and the Challenges for the Accounting Profession. *ENTRENOVA-ENTerprise REsearch InNOVAtion*, 5(1), 428-437.
147. Gyamera, E., Abayaawien Atuilik, W., Eklemet, I., Henry Matey, A., Tetteh, L. A., & Kwasi Apreku-Djan, P. (2023). An analysis of the effects of management accounting services on the financial performance of SME: The moderating role of information technology. *Cogent Business & Management*, 10(1), 2183559.
148. Han, H., Shiwakoti, R. K., Jarvis, R., Mordi, C., & Botchie, D. (2023). Accounting and auditing with blockchain technology and artificial Intelligence: A literature review. *International Journal of Accounting Information Systems*, 48, 100598.
149. Handoyo, B. R. M., & Bayunitri, B. I. (2021). The influence of internal audit and internal control toward fraud prevention. *International Journal of Financial, Accounting, and Management*, 3(1), 45-64.
150. Handoyo, S., & Anas, S. (2019). Accounting education challenges in the new millennium era. *Journal of Accounting Auditing and Business*, 2(1), 35-46.
151. Harea, R. (2023). Personalități marcante care vin din lumea contabilității. *Prospects of Accounting Development: The Young Researcher's View*.
152. Hasan, A. R. (2021). Artificial Intelligence (AI) in accounting & auditing: A Literature review. *Open Journal of Business and Management*, 10(1), 440-465.
153. Hassall, T., Joyce, J., Arquero Montano, J. L., & Donoso Anes, J. A. (2003). The vocational skills gap for management accountants: the stakeholders' perspectives. *Innovations in Education and teaching International*, 40(1), 78-88.
154. Hopper, T., Lassou, P., & Soobaroyen, T. (2017). Globalisation, accounting and developing countries. *Critical Perspectives on Accounting*, 43, 125-148.
155. Hossain, M. Z., & Johora, F. T. (2024). Cybersecurity in Accounting: Protecting Financial Data in the Digital Age. *Available at SSRN 4868132*.
156. Howieson, B. (2003). Accounting practice in the new millennium: is accounting education ready to meet the challenge?. *The British Accounting Review*, 35(2), 69-103.
157. Ianc, C. G., & Nimerenco, I. The Role of Education in the Prevalence of a Responsible and Sustainable Society in Romania. *BASIQ 2022 International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption*
158. Ibrahim, M., Waziria, B. Z., & Auwal, B. A. M. (2021). Accounting for Crypto Assets and its Implication for Financial Reporting. In *3rd ICAN Malaysia International Conference on Accounting and Finance* (Vol. 29).
159. Icociu, C. V., Postăvaru, N., Costoiu, M., Dobrescu, T. G., & Silvestru, C. I. (2019). Competences between labor market and higher education through ESCO. *Informatica Economica*, 23(4), 89-100.
160. Idris, K. M., & Mohamad, R. (2016). The influence of technological, organizational and environmental factors on accounting information system usage among Jordanian small and medium-sized enterprises. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 6(7), 240-248.
161. Igou, A., Power, D. J., Brosnan, S., & Heavin, C. (2023). Digital futures for accountants. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 20(1), 39-57.
162. Imene, F., & Imhanzenobe, J. (2020). Information technology and the accountant today: What has really changed?. *Journal of Accounting and Taxation*, 12(1), 48-60.
163. Întorsureanu, I., Voicu-Dorobanțu, R., Nisioiu, C. F., & Ploae, C. (2024). Generative Artificial Intelligence and the Academic Integrity of Graduation Works in Economics—Exploring Perceptions of Romanian Academia. *Economic Computation and Economic Cybernetics Studies and Research*, 58(2)

164. Jackson, D., Michelson, G., & Munir, R. (2023). Developing accountants for the future: New technology, skills, and the role of stakeholders. *Accounting Education*, 32(2), 150-177.
165. Janvrin, D. J., & Watson, M. W. (2017). "Big Data": A new twist to accounting. *Journal of Accounting Education*, 38, 3-8.
166. Javaid, M., Haleem, A., Singh, R. P., Suman, R., & Khan, S. (2022). A review of Blockchain Technology applications for financial services. *BenchCouncil Transactions on Benchmarks, Standards and Evaluations*, 2(3), 100073.
167. Jędrzejka, D. (2019). Robotic process automation and its impact on accounting. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, (105), 137-166.
168. Jejenywa, T. O., Mhlongo, N. Z., & Jejenywa, T. O. (2024). Social impact of automated accounting systems: a review: analyzing the societal and employment implications of the rapid digitization in the accounting industry. *Finance & Accounting Research Journal*, 6(4), 684-706.
169. Jianu, I., Laptas, R., & Radu, G. (2009). Auditul financiar-contabil, moderator si integrator al procesului de armonizare a raportarilor financiare cu directivele europene si IFRS. *Audit Financiar*, 7(10), 11.
170. Judmayer, A., Stifter, N., Krombholz, K., & Weippl, E. (2017). Blocks and chains: introduction to bitcoin, cryptocurrencies, and their consensus mechanisms. *Synthesis Lectures on Information Security, Privacy, & Trust*, 9(1), 1-123.
171. Kareem, H., Dawwed, M., Meri, A., & Aldujaili, A. A. (2022). Technology readiness in SMEs: accounting information systems, knowledge management capabilities, and innovation. *Journal of Advanced Sciences and Nanotechnology*, 1(3), 65-72.
172. Kaspina, R. (2015). Continuing Professional Development of Accounting and Auditing: Russian Experience and Challenges. *Procedia-social and behavioral sciences*, 191, 550-553., p. 550-553;
173. Kaur, B., Sood, K., & Grima, S. (2023). A systematic review on forensic accounting and its contribution towards fraud detection and prevention. *Journal of Financial Regulation and Compliance*, 31(1), 60-95.
174. Keimer, I., & Egle, U. (2020). Digital Controlling—Grundlagen für den erfolgreichen digitalen Wandel im Controlling. *Die Digitalisierung der Controlling-Funktion: Anwendungsbeispiele aus Theorie und Praxis*, 1-16.
175. Kimani, D., Adams, K., Attah-Boakye, R., Ullah, S., Frecknall-Hughes, J., & Kim, J. (2020). Blockchain, business and the fourth industrial revolution: Whence, whither, wherefore and how?. *Technological Forecasting and Social Change*, 161, 120254.
176. King, N., Beattie, A., Cristescu, A. M., & Weetman, P. (2001). Developing accounting and audit in a transition economy: the Romanian experience. *European Accounting Review*, 10(1), 149-171.
177. Kongpradit, K., Teepjatupon, K., & Iqbal, H. M. (2019). An investigation on digital competence of accounting undergraduate students in the Private Higher Education Institutes. *Journal of Industrial Education*, 14(1), 96-105.
178. Kovalevska, N., Nesterenko, I., Lutsenko, O., Nesterenko, O., & Hlushach, Y. (2022). Problems of accounting digitalization in conditions of business processes digitalization. *Amazonia Investiga*, 11(56), 132-141.
179. Kraus, S., Jones, P., Kailer, N., Weinmann, A., Chaparro-Banegas, N., & Roig-Tierno, N. (2021). Digital transformation: An overview of the current state of the art of research. *Sage Open*, 11(3), 21582440211047576.
180. Kroon, N., do Céu Alves, M., & Martins, I. (2021). The impacts of emerging technologies on accountants' role and skills: Connecting to open innovation—a systematic literature review. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 7(3), 163.
181. Kruskopf, S., Lobbas, C., Meinander, H., Söderling, K., Martikainen, M., & Lehner, O. (2020). Digital accounting and the human factor: theory and practice. *ACRN Journal of Finance and Risk Perspectives*.
182. Lahmiri, S. (2023). The effect of the COVID-19 pandemic on multifractals of price returns and trading volume variations of cryptocurrencies. *Decision Analytics Journal*, 6, 100173.
183. Lahmiri, S., & Bekiros, S. (2020). Big data analytics using multi-fractal wavelet leaders in high-frequency Bitcoin markets. *Chaos, Solitons & Fractals*, 131, 109472.
184. Lala, Z., Poole, V. B., & Kimmel, S. B. (2021). Adapting to New Technology in the Accounting Industry. *Business Education Innovation Journal*, 13(2).
185. Langenderfer, H. Q. (1987). Accounting Education's History--A 100-Year Search for Identity. *Journal of Accountancy*, 163(5), 302.
186. Lawson, R. A., Blocher, E. J., Brewer, P. C., Cokins, G., Sorensen, J. E., Stout, D. E., ... & Wouters, M. J. (2014). Focusing accounting curricula on students' long-run careers: Recommendations for an integrated competency-based framework for accounting education. *Issues in Accounting Education*, 29(2), 295-317.
187. Lazari, L. (2023). Adaptarea educației contabile la tendințele în schimbare. In *Învățământul superior contabil: provocări și soluții* (pp. 8-10).

- 188.Lazari, L., & Grigoroii, L. (2021). Compatibilitatea curriculumului universitar contabil cu cerințele profesiei contabile pe piața muncii și mediul IT: realități, nevoi și așteptări. In *International scientific conference on accounting, ISCA 2021* (pp. 55-76).
- 189.Lehner, O. M., & Knoll, C. (2022). *Artificial Intelligence in Accounting*. Routledge: London, UK. pp. 50-53.
- 190.Leitner-Hanetseder, S., Lehner, O. M., Eisl, C., & Forstenlechner, C. (2021). A profession in transition: actors, tasks and roles in AI-based accounting. *Journal of Applied Accounting Research*, 22(3), 539-556.
- 191.Lenghel, R. D. (2011). Armonizare, convergență și conformitate contabilă internațională. *Anuarul Institutului de Istorie» George Barițiu «din Cluj-Napoca-Seria HUMANISTICA*, 9(9), 247-258.
- 192.Lenghel, R. D. (2012). Repere ale evoluției contabilității. *Anuarul Institutului de Istorie "George Barițiu" din Cluj-Napoca - Seria Humanistica*, 10, pg. 269 - 280. Preluat pe octombrie 4, 2020;
- 193.Lestari, S., & Santoso, A. (2019). The roles of digital literacy, technology literacy, and human literacy to encourage work readiness of accounting education students in the fourth industrial revolution era. *KnE Social Sciences*, 513-527.
- 194.Lipton, A., Hardjono, T., & Pentland, A. (2018). Digital trade coin: towards a more stable digital currency. *Royal Society open science*, 5(7), 180155.
- 195.Low, M., Botes, V., De La Rue, D., & Allen, J. (2016). Accounting employers' expectations-the ideal accounting graduates.
- 196.Luchkin, A. G., Lukasheva, O. L., Novikova, N. E., Melnikov, V. A., Zyatkova, A. V., & Yarotskaya, E. V. (2020). Cryptocurrencies in the global financial system: problems and ways to overcome them. In *Russian Conference on Digital Economy and Knowledge Management*. Atlantis Press. pp. 423-430.
- 197.Luo, M., & Yu, S. (2022). Financial reporting for cryptocurrency. *Review of Accounting Studies*, 1-34.
- 198.Mandjee, T. (2015). Bitcoin, its legal classification and its regulatory framework. *Journal of Business and Securities Law*, 15(2), 157.
- 199.Manyika, J., Lund, S., Chui, M., Bughin, J., Woetzel, J., Batra, P., ... & Sanghvi, S. (2017). Jobs lost, jobs gained: What the future of work will mean for jobs, skills, and wages.
- 200.Marcoci, D. A. (2023). Valorile promovate de curriculum în cadrul modulelor la specializarea tehnician în activități economice. *Acta et commentationes (Științe ale Educației)*, 34(4), 87-97.
- 201.Matis, D., Cuzdriorean, D., & Vladu, B. (2011). Specific and general competencies regarding tax and accounting for economic graduates—employers opinion. In *EDULEARNII Proceedings* (pp. 4516-4523). IATED.
- 202.McKinney Jr, E., Yoos II, C. J., & Snead, K. (2017). The need for 'skeptical' accountants in the era of Big Data. *Journal of Accounting Education*, 38, 63-80.
- 203.McPeak, D., Pincus, K. V., & Sundem, G. L. (2012). The international accounting education standards board: influencing global accounting education. *Issues in Accounting Education*, 27(3), 743-750.
- 204.Merino, B. D. (2006). Financial scandals: Another clarion call for educational reform—A historical perspective. *Issues in Accounting Education*, 21(4), 363-381.
- 205.Meshack, A., Orji, M. G., Nworie, G. O., & Aggreh, M. S. (2022). Achieving Sustainable Development Agenda of 2030: The Role of Accountants. *Britain International of Humanities and Social Sciences (BioHS) Journal*, 4(3), 543-556.
- 206.Mihalciuc, C. C., & Elena-MĂdĂflina, M. Ă. (2023). Econometric Model On The Evolution Of Bitcoin Transactions. *European Journal of Accounting, Finance & Business*, 11(2), 118-128.
- 207.Mihăilă, M. G. (2022). Transformarea societății românești în era talentelor digitale. Rolul resursei umane. In *Smart Cities International Conference (SCIC) Proceedings* (Vol. 10, pp. 227-236).
- 208.Mintchik, N., Ramamoorti, S., & Gramling, A. A. (2021). Mindsets as an enhancement of 21st century accounting education. *Issues in Accounting Education*, 36(4), 87-118.
- 209.Moll, J., & Yigitbasioglu, O. (2019). The role of internet-related technologies in shaping the work of accountants: New directions for accounting research. *The British accounting review*, 51(6), 100833.
- 210.Montano, J. L. A., Donoso, J. A., Hassall, T., & Joyce, J. (2001). Vocational skills in the accounting professional profile: the Chartered Institute of Management Accountants (CIMA) employers' opinion. *Accounting Education*, 10(3), 299-313.
- 211.Mujiono, M. N. (2021). The shifting role of accountants in the era of digital disruption. *International Journal of Multidisciplinary: Applied Business and Education Research*, 2(11), 1259-1274.
- 212.Necșulescu, E. (2013). Cooperarea între mediul universitar, organizațiile profesionale și mediul de afaceri-simbioza succesului. In *Contabilitatea și auditul în contextul integrării economice europene: progrese și așteptări* (pp. 290-294).
- 213.Nelson, I. T. (1995). What's new about accounting education change? An historical perspective on the change movement. *Accounting Horizons*, 9(4).

214. Nicolaescu, C., David, D., & Farcas, P. (2017). Professional and transversal competencies in the accounting field: Do employers' expectations fit students' perceptions? Evidence from Western Romania. *Studies in business and economics*, 12(3), 126-140.
215. Nicolini, G., & Intini, S. (2023). *The Cryptocurrency Phenomenon: The Origins, Evolution and Economics of Digital Currencies*. Taylor & Francis. pp. 41-42.
216. Obayi, A. U., & Ugwunwoti, E. P. (2018). Relevance of secondary school accounting curriculum to the jobs performed by entry-level accounting secondary school graduates in Enugu State. *NAU Journal of Technology & Vocational Education*, 1(1), 98-108.
217. Omane-Antwi, K. O. A. (2017). Transforming Professional Accountants' Skills and Capabilities for a Sustainable Future. *Pentvars Business Journal*, 11(2), 19-33.
218. Oviya, S., Sharadha, N., Bhuvanewari, E., Vijayalakshmi, S., & Sushma, K. (2024). The Impact of Automation and Ai in Revolutionising Traditional Accounting Methods. *Journal of Informatics Education and Research*, 4(2).
219. Paisey, C., & Paisey, N. J. (2017). The decline of the professionally-qualified accounting academic: Recruitment into the accounting academic community. In *Accounting Forum* (Vol. 41, No. 2, pp. 57-76). No longer published by Elsevier.
220. Pargmann, J., Riebenbauer, E., Flick-Holtsch, D., & Berding, F. (2023). Digitalisation in accounting: a systematic literature review of activities and implications for competences. *Empirical Research in Vocational Education and Training*, 15(1), 1.
221. Păuna, C. (2018). Arbitrage Trading Systems for Cryptocurrencies. Design Principles and Server Architecture. *Informatica Economica*, 22(2).
222. Peeters, E., Nelissen, J., De Cuyper, N., Forrier, A., Verbruggen, M., & De Witte, H. (2019). Employability capital: A conceptual framework tested through expert analysis. *Journal of Career Development*, 46(2), 79-93.
223. Picard, C. F., Durocher, S., & Gendron, Y. (2014). From meticulous professionals to superheroes of the business world: A historical portrait of a cultural change in the field of accountancy. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 27(1), 73-118.
224. Pincus, K. V., Stout, D. E., Sorensen, J. E., Stocks, K. D., & Lawson, R. A. (2017). Forces for change in higher education and implications for the accounting academy. *Journal of Accounting Education*, 40, 1-18.
225. Pravdiuk, M. (2021). International experience of cryptocurrency regulation. *Norwegian Journal of Development of the International Science*, (53-2), 31-37.
226. Prawitasari, P. P. (2022, August). Will accountants still exist? Challenges of the accountant profession in facing technological disruption in the new normal era. In *International Conference Faculty of Economics and Business* (Vol. 1, No. 1, pp. 326-350).
227. Previts, G.J. & Merino, B. (1998) A History of Accountancy in the United States: The Cultural Significance of Accounting. Columbus, Ohio: Ohio State University.
228. Procházka, D. (2018). Accounting for bitcoin and other cryptocurrencies under IFRS: A comparison and assessment of competing models. *The International Journal of Digital Accounting Research*, 18(24), 161-188.
229. Raskin, M., & Yermack, D. (2018). Digital currencies, decentralized ledgers and the future of central banking. In *Research handbook on central banking* (pp. 474-486). Edward Elgar Publishing.
230. Ravenscroft, S., & Williams, P. F. (2004). Considering accounting education in the USA post-Enron. *Accounting Education*, 13(sup1), 7-23.
231. Razali, F. A., Jusoh, M. A., Talib, S. L. A., & Awang, N. (2022). The Impact of Industry 4.0 Towards Accounting Profession and Graduate's Career Readiness: A Review of Literature. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)*, 7(7), e001624-e001624.
232. Ristea, M., Jianu, I., & Jianu, I. (2010). Experiența României în aplicarea standardelor internaționale de raportare financiară și a standardelor internaționale de contabilitate pentru sectorul public. *Revista Transilvană de Științe Administrative*, 12(25), 169-192.
233. Riva, G. (2018). TITANIUM: tools for the investigation of transactions in underground markets. *Cyberpsychology, behavior and social networking*, 21(1), 67-68.
234. Rodríguez-Espindola, O., Chowdhury, S., Dey, P. K., Albores, P., & Emrouznejad, A. (2022). Analysis of the adoption of emergent technologies for risk management in the era of digital manufacturing. *Technological Forecasting and Social Change*, 178, 121562.
235. Rogoff, K. (2015). Costs and benefits to phasing out paper currency. *NBER Macroeconomics Annual*, 29(1), 445-456.
236. Rumasukun, M. R. (2024). Developing Auditor Competencies through Continuous Training and Education. *Golden Ratio of Auditing Research*, 4(1), 14-23.

237. Russell, K. A., & Smith, C. S. (2003). Accounting education's role in corporate malfeasance: It's time for a new curriculum! *Strategic Finance*, 85(6), 46.
238. Ryabova, T. S., & Henderson, S. (2019). Integrating cryptocurrency into intermediate financial accounting curriculum: a case study. *Journal of Accounting and Finance*, 19(6).
239. Sabli, N., & Pfordten, N. E. (2024). Incorporating an apprenticeship model of internship for higher accounting education. *Selangor Business Review*, 72-85.
240. Savić, B., & Pavlović, V. (2023). Impact of digitalization on the accounting profession. In *Digital Transformation of the Financial Industry: Approaches and Applications* (pp. 19-34). Cham: Springer International Publishing.
241. Schmitz, J., & Leoni, G. (2019). Accounting and auditing at the time of blockchain technology: a research agenda. *Australian Accounting Review*, 29(2), 331-342.
242. Sin, S., Reid, A., & Jones, A. (2016). An exploration of students' conceptions of accounting work. In *Researching Accounting Education* (pp. 3-20). Routledge.
243. Skantz-Åberg, E., Lantz-Andersson, A., Lundin, M., & Williams, P. (2022). Teachers' professional digital competence: An overview of conceptualisations in the literature. *Cogent Education*, 9(1), 2063224.
244. Sledgianowski, D., Gomaa, M., & Tan, C. (2017). Toward integration of Big Data, technology and information systems competencies into the accounting curriculum. *Journal of Accounting Education*, 38, 81-93.
245. Socoliuc, M., Dolghi, C., & Ciubotariu, M. S. (2023). O retrospectivă a dezvoltării sistemului de învățământ superior din România. *Învățământul superior contabil: provocări și soluții*, 32-34.
246. Solodan, K. (2019). Legal regulation of cryptocurrency taxation in European countries. *European Journal of Law and Public Administration*, 6(1), 64-74.
247. Sorin-Ciprian, T. (2019). Professional development of accountants. *Annals of Constantin Brancusi University of Targu-Jiu. Economy Series*, (5).
248. Stancheva-Todorova, E. (2020). Accounting for Cryptocurrencies—Some Unanswered Questions and Unresolved Issues. *Year Book of Sofia University "St. Kliment Ohridski"—Faculty of Economics and Business Administration*, 19.
249. Stanciu, V., & Bran, F. P. (2015). The accounting profession in the digital era. *Calitatea*, 16(S1), 546.
250. Stanciu, V., & Rîndașu, S. M. (2020). Formarea profesională sustenabilă—provocări și soluții în țările europene emergente. *Audit Financiar*, 18(160).
251. Stanciu, V., Pugna, I. B., & Gheorghe, M. (2020). New coordinates of accounting academic education. A Romanian insight. *Accounting and Management Information Systems*, 19(1), 158-178.
252. Stern, M., & Reinstein, A. (2021). A blockchain course for accounting and other business students. *Journal of accounting education*, 56, 100742.
253. Stosic, D., Stosic, D., Ludermir, T. B., & Stosic, T. (2019). Multifractal behavior of price and volume changes in the cryptocurrency market. *Physica A: Statistical Mechanics and Its Applications*, 520, 54-61.
254. Strong, J., & Portz, K. (2015). IT knowledge: What do accounting students think they know? Do you know more than I do? An exploratory study. *Review of Business Information Systems (RBIS)*, 19(2), 39-50.
255. Suarta, I. M., & Suwintana, I. K. (2021). The new framework of employability skills for digital business. In *Journal of Physics: Conference Series* (Vol. 1833, No. 1, p. 012034). IOP Publishing.
256. Sundem, G. L., & Williams, D. Z. (1992). Changes in accounting education: preparing for the twenty-first century.
257. Sundem, G. L., Williams, D. Z., & Chironna, J. F. (1990). The revolution in accounting education. *Strategic Finance*, 72(6), 49.
258. Șova, R.A., & Popa A.F. (2020). Accounting education—between digitalisation and the COVID-19 pandemic crisis. *CECCAR Business Review*, 1(11), 59-63.
259. Tan, C. Y., Koh, Y. B., & Ng, K. H. (2019). Structural change analysis of active cryptocurrency market. *arXiv preprint arXiv:1909.10679*.
260. Tavares, M. C., Azevedo, G., Marques, R. P., & Bastos, M. A. (2023). Challenges of education in the accounting profession in the Era 5.0: A systematic review. *Cogent Business & Management*, 10(2), 2220198.
261. Tavares, M. C., Azevedo, G., Vale, J., & Bandeira, A. M. (2023, June). The Accountant in the New Era: Renewing the profession for Society 5.0. In *2023 18th Iberian Conference on Information Systems and Technologies (CISTI)* (pp. 1-6). IEEE.
262. Taylor, V. A., & Rudnick, M. (2005). Accounting education: Designing a curriculum for the 21st century. *Journal of American Academy of Business*, 6(2), 321-323.
263. Teng, Y. S., & Heong, A. Y. K. Accounting for Digital Currency: Preliminary Evidence From Malaysia. *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences*.

264. Trigo, A., Belfo, F., & Estébanez, R. P. (2014). Accounting information systems: The challenge of the real-time reporting. *Procedia Technology*, 16, 118-127.
265. Tsiligiris, V., & Bowyer, D. (2021). Exploring the impact of 4IR on skills and personal qualities for future accountants: a proposed conceptual framework for university accounting education. *Accounting Education*, 30(6), 621-649.
266. Tudor, A. T., & Matis, D. (2010). Options for a modern accounting system in 19 (th) century Transylvania. *Transylvania Review*, 19(1), 47-60.
267. Tudor, A. T., & Mutiu, A. (2007). Important stages in the development of Romanian accounting profession (from 1800 up to now). *De Computis, Revista Española de Historia de la Contabilidad.*, 4(6), 183-199.
268. Tufuor Kwarteng, J., & Servoh, M. (2022). Connection between accounting graduates' competences and job performance: Mediating role of continuing professional development. *Cogent Business & Management*, 9(1), 2084976.
269. Uddin, M. H., Ali, M. H., & Hassan, M. K. (2020). Cybersecurity hazards and financial system vulnerability: a synthesis of literature. *Risk Management*, 22(4), 239-309.
270. Ugochukwu, E. C., Falaiye, T., Mhlongo, N. Z., & Nwankwo, E. E. (2024). Accounting for digital currencies: A review of challenges and standardization efforts. *International Journal of Science and Research Archive*, 11(1), 2438-2453.
271. Van Laar, E., Van Deursen, A. J., Van Dijk, J. A., & De Haan, J. (2017). The relation between 21st-century skills and digital skills: A systematic literature review. *Computers in human behavior*, 72, 577-588.
272. Van Wyhe, G. (1994). *The struggle for status: A history of accounting education*. New York: Garland Publishing.
273. Vinnyk, O. M., Zadykhaylo, D. V., Honcharenko, O. M., Shapovalova, O. V., & Patsuriia, N. B. (2021). Economic and legal policy of the state in the field of digital economy. *International Journal of Criminology and Sociology*, 10(1), 383-392.
274. Voiculeț, A., & Manole S. (2023). Education For Sustainability-Priority In Education In Romania. *Annals of Constantin Brancusi'University of Targu-Jiu. Economy Series/Analele Universității'Constantin Brâncuși'din Târgu-Jiu Seria Economie*, (6).
275. Walker, S. P. (1995). The genesis of professional organization in Scotland: A contextual analysis. *Accounting, Organizations and Society*, 20(4), 285-310.
276. Watty, K., McKay, J., & Ngo, L. (2016). Innovators or inhibitors? Accounting faculty resistance to new educational technologies in higher education. *Journal of Accounting Education*, 36, 1-15.
277. Weiland, S., Hickmann, T., Lederer, M., Marquardt, J., & Schwindenhammer, S. (2021). The 2030 agenda for sustainable development: transformative change through the sustainable development goals?. *Politics and Governance*, 9(1), 90-95.
278. Willis, R. J. (1986). Wage determinants: A survey and reinterpretation of human capital earnings functions. *Handbook of labor economics*, 1, 525-602.
279. Yermack, D. (2018). The potential of digital currency and blockchains. *NBER Reporter*, (1), 14-17.
280. Yigitbasioğlu, O., Green, P., & Cheung, M. Y. D. (2023). Digital transformation and accountants as advisors. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 36(1), 209-237.
281. Zhang, J., Yang, X., & Appelbaum, D. (2015). Toward effective big data analysis in continuous auditing. *Accounting Horizons*, 29(2), 469-476.
282. Zhang, Y., Xiong, F., Xie, Y., Fan, X., & Gu, H. (2020). The impact of artificial intelligence and blockchain on the accounting profession. *Ieee Access*, 8, 110461-110477.
283. Ніфталієв, С. Г. (2023). Problems arising in the accounting of cryptocurrencies. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, 3(50), 76-86.

C. Legislație

284. Directiva (UE) 2016/1164 a Consiliului din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evaziune fiscală care afectează direct funcționarea pieței interne, L/193/1, 19 iulie 2016. disponibilă la adresa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex:32016L1164>.
285. Legea nr.82 din 24 decembrie 1991 Legea contabilității *** republicată în Monitorul Oficial nr. 629/26 august 2002.
286. Monitorul Oficial al României, Legea învățământului superior nr. 199/2023, secțiunea a3-a, art 33.

D. Teze de doctorat și master

287. AL Mallak, M. A. A. (2012). *Accounting students' need for important generic and technical accounting skills in university education and as accountants in the workplace*, Teză de doctorat, University of Waikato.
288. Aloysius, D. (2021). *Evolution Of Cryptocurrencies: Effects On Consumer Demand*, Teză de doctorat, Universitatea din Mumbai.
289. Huncă, M. (2016). *Formări profesionale continue ale cadrelor didactice centrate pe interconexiunea nevoilor personale și instituționale* (Doctoral dissertation, CEP USM).
290. Maddison, A. (2024). *How can an academic accounting education remain relevant given that the use of technology is transforming the role of the accountant?* (Doctoral dissertation, Northumbria University).
291. Mălăescu, A.M., (2019). *Dezvoltarea Profesiei Contabile în România și Recunoașterea Acesteia pe Plan Internațional*, Teză de Doctorat, Craiova.
292. Schreuder, G. R. (2014). *Teacher professional development: The case of quality teaching in Accounting at selected Western Cape secondary schools* (Doctoral dissertation, Cape Peninsula University of Technology).
293. Schut, L. G. (2023). *Investigating the impact of technological advancements on the job of a management accountant: identifying capabilities required for the future* (Master's thesis, University of Twente).
294. Tomar, A. (2018). *Bachelor's degree in computer engineering* (Teză de doctorat, Universitatea Savitribai Phule Pune.).

E. Alte surse

295. American Accounting Association Pathways Commission. (2012). *Charting a National Strategy for the next generation of accountants*.
296. Anexa 1 - Lista periodicelor cu specific contabil apărute în România prezentăm principalele reviste de contabilitate apărute (după cunoașterea noastră) de-a lungul timpului în România din Lenghel, R. D. (2012). *Repere ale evoluției contabilității*. Anuarul Institutului de Istorie "George Barițiu" din Cluj-Napoca - Seria Humanistica, 10, pg. 269 - 280.
297. Anexă la ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării, nr. 415 din 24.04.2020. Metodologia de implementare a standardelor de calificare de către instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior, disponibil la adresa: https://mecc.gov.md/sites/default/files/metodologia_de_implementare_a_standardelor_de_calificare_de_catre_institutiile_de_invatamant_profesional_tehnic_si_superior.pdf.
298. Axel van den Boogaard (2023). Solana: everything you need to know about SOL, disponibil la adresa https://weareblox.com/en-eu/solana?utm_medium=search&utm_source=google.
299. Brunnermeier, M. K., James, H., & Landau, J. P. (2019). *The digitalization of money* (No. w26300). National Bureau of Economic Research.
300. Carretero, S., Vuorikari, R., & Punie, Y. (2017). DigComp 2.1: The digital competence framework for citizens.
301. CECCAR (2011). *Codul etic național al profesioniștilor contabili*. Ediția a V-a, revizuită și adăugită în conformitate cu Codul etic internațional al profesioniștilor contabili elaborat de IFAC. Editura CECCAR, București, p.28.
302. CECCAR (2015). Programul național de dezvoltare profesională continuă. Cerințele dezvoltării profesionale continue: relevanța, măsurarea și verificarea cunoștințelor profesionale Editura CECCAR, București, p. 9.
303. Chainalysis Team (2023). Privacy Coins 101: Anonymity-Enhanced Cryptocurrencies, disponibil la adresa: <https://www.chainalysis.com/blog/privacy-coins-anonymity-enhanced-cryptocurrencies/>.
304. Claro, M. (2010). Impacto de las TIC en los aprendizajes de los estudiantes: estado del arte.
305. Cochintu, C. (2024). The Crypto market is risking, disponibil la adresa: https://capex.com/ro/academy/totul-despre-criptomonede?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAAR0UscNQZWfqtfdGis76NO1LHVdyFbH0HV-JvKOVQHAKQ2G6-cyqe8E-rw_aem_AXUWXvFJXsIT_1UQ0-VkLbYcWB2O25NWHT-XyYf7NTKLC4ta37iY4ibmmOtfEL41kY8pGR4sF8g1VMUyfTTrLPw1#toc_title_5.
306. CoinDesk (2023). Solana, disponibil la adresa: <https://www.coindesk.com/price/solana/>.
307. ComplyAdvantage (2024). Cryptocurrency regulations around the world, disponibil la adresa: <https://complyadvantage.com/insights/cryptocurrency-regulations-around-world/>.
308. Corporate Finance Institute (2024). Binance Coin (BNB) - Definition, History, ICO, Uses, disponibil la adresa: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/cryptocurrency/binance-coin-bnb/>.

309. Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (2015). Programul național de dezvoltare profesională continuă, Editura CECCAR, București, disponibil la adresa: <https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2015/11/PNDPC-ed-IV-2015.pdf>.
310. Dobre, M. (2013), Cât de mult cântăresc abilitățile „soft” la angajare?, disponibil la <https://revistacariere.ro/leadership/piata-muncii-employment/cat-de-mult-cantaresc-abilitatile-%E2%80%9Esoft%E2%80%9Dla-angajare/>.
311. ECB. (2015), Virtual currency schemes - a further analysis, disponibil la adresa: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemesen.pdf>.
312. European Central Bank (2012). *Virtual Currency Schemes*, Frankfurt am Main.
313. Fields, N. (2024). What is Shiba Inu (SHIB) ? disponibil la adresa <https://komodoplatform.com/en/academy/what-is-shiba-inu-shib/>.
314. Institute of Management Accountants (IMA). (2019). IMA management accounting competency framework.
315. International Accounting Education Standards Board (2019). Manualul de reglementări internaționale de educație. Ediția 2019, New York, disponibil la adresa: <https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2021/01/HANDBOOK-OF-INTERNATIONAL-EDUCATION-PRONOUNCEMENTS-RO.pdf>.
316. International Federation of Accountants (IFAC) (2019) International Education Standard 3, Initial Professional Development – Professional Skills (Revised), disponibil la adresa: https://www.ifac.org/_flysystem/azure-private/publications/files/IAESB-IES-3-Professional-skills.pdf.
317. International Federation of Accountants (IFAC) (2019) International Education Standard 3, Initial Professional Development – Professional Skills (Revised), disponibil la adresa: https://www.ifac.org/_flysystem/azure-private/publications/files/IAESB-IES-3-Professional-skills.pdf.
318. Karin, K. (2024). The Future of Shiba Inu Coin: 2024 Predictions, disponibil la adresa: <https://www.simplilearn.com/tutorials/blockchain-tutorial/what-is-shiba-inu-coin>.
319. Ministerul Educației (2023). Învățământ postliceal, disponibil la adresa <https://www.edu.ro/invatamant-postliceal>.
320. Ministerul Educației și Cercetării. Centrul național pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, Curriculum. Școala postliceală, calificarea: asistent de gestiune, nivel 3 avansat, disponibil la adresa <https://eprof.ro/tehnice/curriculum-invatamant-postliceal/>.
321. PwC., P. (2015). Data driven: What students need to succeed in a rapidly changing business world. *London: Author*.
322. State of Rhode Island, Department of Education. Curriculum Definition, disponibil la adresa: <https://ride.ri.gov/instruction-assessment/curriculum/curriculum-definition>, accesat la data de 22.11.2023.
323. Șova, T., Rusov, V., & Cotos, L. (2019). Managementul inovațiilor în educație: Ghid metodic pentru cadrele manageriale și didactice.
324. Tardi, C. (2022). Understanding the Different Types of Cryptocurrency, disponibil la adresa: <https://www.sofi.com/learn/content/understanding-the-different-types-of-cryptocurrency/>, accesat la data de 28.03.2024.
325. The International Federation of Accountants (IFAC) (2012), International Education Standard (IES) 7 Continuing Professional Development (Redrafted), disponibil la adresa: https://www.ifac.org/_flysystem/azure-private/publications/files/IAESB-International-Education-Standard-7_0.pdf, accesat la data de 15.10.2023.
326. Thormundsson, B. (2023). Global ranking of technologies to be adopted by companies from 2023 to 2027, disponibil la adresa: <https://www.statista.com/statistics/1382924/technology-adoption-forecast/>, accesat la data de 20.01.2024.
327. Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava. Facultatea de Economie, Administrație și Afaceri. „Plan de învățământ – Contabilitate și Informatică de Gestiune”, disponibil la adresa <https://feaa.usv.ro/programe-licenta/contabilitate-si-informatica-de-gestiune/#>, accesată la data de 20.01.2024.
328. Wallet, P. (2024). What is USD Coin (USDC)? Overview of the latest information about the USDC stablecoin you need to know, disponibil la adresa <https://medium.com/@thepulsetwallet/what-is-usdc-coin-usdc-ee4f9868b61b>.
329. WebSite (2020), Camera Auditorilor Financiar din Romania, Preluat pe octombrie 4, disponibil la adresa: <https://www.cafr.ro/>.
330. WebSite(2020), Camera Consultanților Fiscali, Preluat pe octombrie 4, 2020, de pe <http://ccfiscali.ro/>
331. AICPA & CIMA. (2019). *Reimagining the profession: How technology is transforming the role of finance professionals*. Association of International Certified Professional Accountants. Disponibil la: <https://www.aicpa-cima.com/reports/reimagining-the-profession-2019>